

THAILAND
BOARD OF
INVESTMENT

UTCC University of
the Thai Chamber
of Commerce

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงลึกอุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมายของ
ประเทศอินโดนีเซีย : เมืองจาการ์ต้า

เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
โดย

คณะเศรษฐศาสตร์ ร่วมกับ

ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงลึกอุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมายของ
ประเทศอินโดนีเซีย: เมืองจาการ์ตา

ข้อมูลการวิเคราะห์เชิงลึกอุตสาหกรรมและพื้นที่เป้าหมายของ ประเทศอินโดนีเซีย: เมืองจาการ์ตา

ส่วนที่ 1 เศรษฐกิจ ภาพรวมการค้าและการลงทุน

1. ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทางเศรษฐกิจและดัชนีชี้วัดที่สำคัญ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของเมืองจาการ์ตา

เมืองจาการ์ตา (Jakarta) เป็นเมืองหลวงของประเทศอินโดนีเซีย และเป็นเมืองที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่บนเกาะชวาฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือ ในอดีตมีชื่อว่า บาดาเวีย หรือ บัตตาเวีย (Batavia) และเป็นศูนย์กลางของหน่วยงานราชการต่างๆ ในการบริหารประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้จาการ์ตายังเป็นเมืองที่มีพื้นที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ถึง 7,639 ตารางกิโลเมตร โดยแบ่งเป็นพื้นที่ดินประมาณ 666 ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ 6,973 ตารางกิโลเมตร¹ (ข้อมูลปี 2556)

เมืองจาการ์ตา มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ West Java Province
- ทิศใต้ ติดต่อกับ Banten Province
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ Java Sea
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ Depok City

¹ <http://www.jakarta.go.id/english/>

ที่มา: sistercities.lacity.org, แหล่งที่มา <http://sistercities.lacity.org/html/19.htm> (สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2557)

รูปที่ 1 แผนที่เมืองจาการ์ตา

จาการ์ตาแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 เขตด้วยกัน โดยเขตที่มีพื้นที่มีพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ East Jakarta ซึ่งมีพื้นที่เท่ากับ 188 ตารางกิโลเมตร รองมา ได้แก่ North Jakarta มีพื้นที่เท่ากับ 147 ตารางกิโลเมตร รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ที่มา: jakarta.sublet.com, แหล่งที่มา <http://jakarta.sublet.com/> (สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2557)

รูปที่ 2 แผนที่แบ่งเขตการปกครองของเมืองจาการ์ตา

ตารางที่ 1 รายชื่อเขตของเมืองจาการ์ตาและขนาดพื้นที่

เขต	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
West Jakarta	130
Central Jakarta	48
South Jakarta	141
East Jakarta	188
North Jakarta	147
Thousand Islands District	12

ที่มา: Indonesia Investment Coordinating Board (2014), แหล่งที่มา <http://www2.bkpm.go.id/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

สำหรับข้อมูลด้านอื่นๆ ที่สำคัญ มีดังนี้

➤ **ภูมิอากาศ** ในจาการ์ตาสภาพอากาศของจาการ์ตาคลายคลึงกับเมืองอื่นๆ ของอินโดนีเซีย จาการ์ตามีสภาพอากาศแบบเขตร้อน นั่นคืออากาศร้อนและชื้นตลอดทั้งปี อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 25 - 28 องศาเซลเซียส อากาศเย็นเป็นบางครั้งจากอิทธิพลมทะเลที่ช่วยพัดระบายความร้อนบนผืนแผ่นดิน เนื่องจากจาการ์ตาตั้งอยู่บนเขตเส้นศูนย์สูตรของโลกจึงมีการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลน้อยมาก

➤ **ด้านประชากร** ปี พ.ศ. 2556 จาการ์ตามีจำนวนประชากรประมาณ 10,188,000 คน² เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 เมื่อเทียบกับประชากรในปี พ.ศ. 2555 มีความหนาแน่นประชากร 39,740 คนต่อตารางไมล์ ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายมีประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายมาเลย์ ประมาณร้อยละ 95 ที่เหลือเป็นอินเดียน อาหรับ จีน และชาวยุโรป สำหรับภาษาในจาการ์ตานั้นถึงแม้ว่าภาษาอินโดนีเซียเป็นภาษาราชการในจาการ์ตา แต่คนรุ่นเก่ายังพูดภาษาดัตช์เป็นภาษาที่สอง หรืออาจจะได้ยินการสนทนาที่แปลกออกไปมากมายเนื่องจากในระดับภูมิภาคมีทั้งหมด 583 ภาษาที่เป็นภาษาพูดท้องถิ่นของ

²World Population Statistics, Available from <http://www.worldpopulationstatistics.com/jakarta-population-2013/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

อินโดนีเซีย ผู้ที่ทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถพูดภาษาอังกฤษค่อนข้างดีเช่นเดียวกับภาษาหลักอื่นๆ ศาสนาที่คนส่วนใหญ่นับถือส่วนใหญ่ร้อยละ 86.9 นอกนั้นอีกร้อยละ 13.1 เป็นผู้ที่นับถือศาสนา คริสต์ ฮินดู พุทธ

➤ **มารยาทและข้อพึงปฏิบัติ** ในจาการ์ตาโดยทั่วไปชาวอินโดนีเซียจะไม่ถือโทษชาวต่างชาติผู้ซึ่งไม่เข้าใจกฎระเบียบทางสังคมในวัฒนธรรมของพวกเขา ประชากรส่วนใหญ่ในกรุงจาการ์ตามีความใจกว้างและให้อภัยมากกว่าชาวบ้านในชนบท แต่อย่างไรก็ตามมีข้อพึงปฏิบัติที่ควรรู้เกี่ยวกับมารยาทไม่กี่ข้อซึ่งควรจดจำไว้ เช่น ควรถอดรองเท้าก่อนเข้าบ้าน วัด และร้านค้าที่ระบุไว้ ต้องแต่งกายอย่างเหมาะสมก่อนที่จะเข้าสู่วัด ควรสวมใส่ร่มมัตรอบเอวและควรปกคลุมร่างกายให้มิดชิด การเข้ามัสยิดจะเข้มงวดเรื่องการสวมใส่ชุดที่ถูกต้องตามกาลเทศะแต่โดยปกติชาวบ้านท้องถิ่นจะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขข้อนี้ ควรหลีกเลี่ยงการใช้นิ้วชี้ไปที่สิ่งของหรือบุคคล ซึ่งถือว่าการกระทำที่หยาบคายอย่าใช้มือซ้ายในการกิน การให้ หรือรับ เพราะมือซ้ายถือว่าเป็นมือที่สกปรก คนในจาการ์ตามีความภาคภูมิใจที่สามารถควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี การแสดงความโกรธหรือความก้าวร้าวถือว่าเป็นสิ่งที่น่าอับอายในสังคม เช่นเดียวกับเท้าที่ถือว่าเป็นส่วนที่ต่ำที่สุดของร่างกาย ศีรษะถือว่าเป็นสิ่งที่สูงสุดห้ามสัมผัสศีรษะของผู้ใดเนื่องจากถือว่าการกระทำที่หยาบคายมาก ห้ามใช้หมอนหนุนเป็นเบาะรองนั่งหรือห้ามใช้เท้าของคุณชี้บอกตำแหน่งหรือชี้ย้ายสิ่งของ สิ่งที่ดีที่สุดคือปฏิบัติตามชาวบ้านเมื่อใดก็ตามที่ไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติอย่างไร นอกจากนี้ไม่ควรแสดงความรักต่อกันในที่สาธารณะ ดังนั้นควรหลีกเลี่ยงการติดต่อกับผู้หญิงในท้องถิ่นและไม่ควรจูบกันในที่สาธารณะ เป็นต้น

➤ **ธุรกิจและเวลาทำการในจาการ์ตา** ธนาคาร เปิดทำการวันจันทร์ถึงวันศุกร์ 8:30 - 15:30 และวันเสาร์ 9:30 - 12:30 ที่ทำการไปรษณีย์ เปิดทำการ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ 9:00 - 15:00 และวันเสาร์ 8:00 - 13:00 ห้างสรรพสินค้าและร้านค้า เปิดทำการ 8:00 - 17:00 ทุกวัน พิพิธภัณฑ์ เปิดทำการ วันอังคารถึงวันอาทิตย์ 9:00 - 15:30 และปิดวันจันทร์ สำนักงานธุรกิจ เปิดทำการ วันจันทร์ถึงวันศุกร์ 9:00 - 17:00

➤ **ด้านอัตราค่าจ้างแรงงาน** อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่อปีในจาการ์ตา ได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในทุกปี เมื่อย้อนไปในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า ในปี พ.ศ.2553 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ประมาณ 3,062 บาท/เดือน และในปี พ.ศ. 2557อัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 6,685 บาท/เดือน (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่อปีในจาการ์ตา ปี พ.ศ. 2553-2557

หน่วย: บาท/เดือน

ปี พ.ศ.	ค่าจ้างขั้นต่ำ
2553	3,894
2554	4,510
2555	5,100
2556	6,475
2557	6,685

หมายเหตุ: อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี 2553: อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท เท่ากับ 287.13 รูเปียห์
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี 2554: อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท เท่ากับ 286.03 รูเปียห์
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี 2555: อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท เท่ากับ 299.85 รูเปียห์
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี 2556: อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท เท่ากับ 339.76 รูเปียห์
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยของปี ก.ย.2557 : อัตราแลกเปลี่ยน 1 บาท เท่ากับ 365.17 รูเปียห์

ที่มา: Indonesia Investment Coordinating Board (2014), แหล่งที่มา <http://www2.bkpm.go.id/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

แรงงานในจาการ์ตาทำงาน 5 วัน/สัปดาห์ วันละ 8 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 40 ชั่วโมงหรือทำงาน 6 วัน/สัปดาห์ วันละ 7 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 40 ชั่วโมงเวลาทำงานอาจเป็น 8.00-17.00 น. แล้วแต่ตกลงกัน สำหรับค่าล่วงเวลาในวันทำงานนายจ้างจะจ่ายให้แรงงาน 1.5 เท่าของค่าจ้างต่อชั่วโมงสำหรับชั่วโมงแรก และ 2 เท่าของค่าจ้างต่อชั่วโมงสำหรับชั่วโมงต่อไป ส่วนค่าล่วงเวลาในวันหยุด 7 ชั่วโมงแรกจ่าย 2 เท่าของค่าจ้างต่อชั่วโมง ชั่วโมงที่ 8 จ่าย 3 เท่าของค่าจ้างต่อชั่วโมง ชั่วโมงที่ 9-10 จ่าย 4 เท่าของค่าจ้างต่อชั่วโมง อย่างไรก็ตามกฎหมายแรงงานได้กำหนดไว้ว่าแรงงานห้ามทำงานล่วงเวลาเกินกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน³

➤ **ด้านสาธารณูปโภค** ในฐานะที่จาการ์ตา เป็นเมืองหลวงของประเทศ และศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ถูกจัดไว้เป็นอย่างดี เพื่อสนับสนุนการลงทุน ปัจจุบันอัตราค่าน้ำในกรุงจาการ์ตา มีอัตราแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยอัตราค่าน้ำต่ำสุด คือ 9 บาท/ลูกบาศก์เมตรทั้งนี้รัฐบาลอินโดนีเซียพยายามที่จะลดการใช้เงินได้ดิน เช่น การเก็บภาษีค่าน้ำได้ดินเพิ่มขึ้นจาก 1.43บาท/ลูกบาศก์เมตรเป็น 24.10บาท/ลูกบาศก์เมตรตามกฎหมายระเบียบของผู้นำราชการฯ เลขที่ 37/2009

³ แหล่งข้อมูล: สอท. ณ กรุงจาการ์ตา (มีนาคม 2556)

ส่วนระบบไฟฟ้าที่ใช้ในปัจจุบัน ไฟฟ้าจะจำหน่ายจากบริษัทซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ (State owned Electricity Company: PLN) ซึ่ง PLN จะสร้างกระแสไฟฟ้าโดยผ่านโรงพลังงานสาขา (Subsidiary Indonesia Power) และมีการซื้อพลังงานจากผู้ผลิตพลังงานอิสระด้วย (IPP) ซึ่งการเก็บค่าไฟฟ้าจะเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเลขที่ 89 ปี ค.ศ. 2003 โดยแบ่งค่าไฟฟ้าออกตามการใช้งานของผู้ใช้ไฟฟ้า เช่น ค่าไฟฟ้าสำหรับอุตสาหกรรม ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าไฟฟ้าสำหรับอุตสาหกรรม

No.	FAC Tariff	Power Boundary	Load (RP./kVA/ Month)	Expense of usage(Rp/kWh)
1	I-1/LV	To 450 VA	27	Block I :0 to 30 kWh:161 Block II : above 30 kWh:435
2	I-1/LV	900 VA	33.5	Block I :0 to 72 kWh:350 Block II : above 72 kWh:456
3	I-1/LV	1.300 VA	33.8	Block I :0 to 104 kWh:475 Block II : above 104 kWh:495
4	I-1/LV	2.200 VA	33.8	Block I :0 to 196 kWh:480 Block II : above 196 kWh:495
5	I-1/LV	Above 2.200 VA to 14 kVA	34	Block I :0 to 80 lighting time : 480 Block II : above 80 next lighting time : 495
6	I-2/LV	Above 14 kVA to 200 kVA	35	Block WBP = k x 466 Block L WBP = 466
7	I-3/LV	above 200 kVA	31.3	0 to 350 lighting time Block WBP = k x 468 above 350 lighting time, Block WBP = k x 468 Block L WBP = 468
8	I-4/LV	30.000 kVA and above	28.7	460

หมายเหตุ: K: comparison factor between of PLT and OPLT as according to system burden characteristic of electric local ($1,4 \leq K \leq 2$), specified by board of directors of state company PT PLN. PLT: Peak load time OPLT outside peak load time Lighting time: kWh per month divided with kVA connected Source :PLN ที่มา: Data Consult (2013) สืบค้นจาก <http://www.thaibizindonesia.com/th/deep-business-knowledge/labor-and-wage/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

ในปี พ.ศ.2548 PLN ได้กำหนดกฎเกี่ยวกับค่าไฟฟ้าเพิ่มเติมที่เรียกว่า Dayamax Plus ซึ่งจะกำหนดค่าไฟฟ้าที่สูงขึ้นในช่วงที่ใช้ไฟฟ้ามาก (peak load time: PLT) การกำหนดค่าไฟฟ้าแบบ Dayamax Plus นั้น มีเป้าหมายในการที่เป็นการบังคับให้อุตสาหกรรมลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงให้ได้ถึงประมาณ 50% ในช่วงที่มีการใช้ไฟฟ้ามากคือ 17.00 – 22.00 น. อย่างไรก็ตาม การกำหนดค่าไฟฟ้าในลักษณะนี้จะไม่ยุติธรรมกับบางประเภทอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถปรับเวลาการใช้พลังงานไฟฟ้าได้ เช่น อุตสาหกรรมเส้นใยสังเคราะห์ สิ่งทอ เหล็ก และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

สำหรับราคาที่ดินในกรุงจาการ์ตาจะมีราคาสูงกว่าที่ดินในเมืองอื่นๆ ประมาณร้อยละ 10-20 (ตารางที่ 4) ส่วนสินทรัพย์และอาคารราคาเช่าอาคารในกรุงจาการ์ตาจะมีราคาสูงกว่าเมืองอื่นประมาณร้อยละ 10 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 4 ราคาที่ดินแยกตามประเภทของพื้นที่ในกรุงจาการ์ตา

พื้นที่/ย่าน	ราคาต่อตารางเมตร (ดอลลาร์สหรัฐ/ตารางเมตร)
ย่านใจกลางธุรกิจและสำนักงาน	1,700-3,000
ย่านที่อยู่อาศัย	300-1,000
ย่านการค้า	1,000-2,000
ย่านอุตสาหกรรม	35-75

ที่มา: Data Consult (2013) สืบค้นจาก <http://www.thaibizindonesia.com/th/deep-business-knowledge/labor-and-wage/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

ตารางที่ 5 ราคาเช่าอาคารในกรุงจาการ์ตาและในเขตปริมณฑล

ชนิดของอาคาร/สินทรัพย์	ราคา
ค่าเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (ตารางเมตรต่อเดือน)	15.4-16.5 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าเช่าพื้นที่อาคารสำหรับการค้า (ตารางเมตรต่อเดือน)	60-65 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าเช่าโกดังสินค้า(ตารางเมตรต่อเดือน)	3.19 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: Data Consult (2013) สืบค้นจาก <http://www.thaibizindonesia.com/th/deep-business-knowledge/labor-and-wage/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

➤ **ด้านการคมนาคมขนส่ง** จาการ์ตามีระบบการคมนาคมขนส่งที่ครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นสนามบินระหว่างประเทศที่มีอยู่จำนวน 2 แห่ง ซึ่งได้แก่ Soekarno Hatta International Airport อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของนครจาการ์ตา ห่างออกไปประมาณ 20 กิโลเมตรและสนามบินใหม่ Halim

Perdanakusuma International Airport อยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของนครจาการ์ตา ห่างออกไปประมาณ 13 กิโลเมตรส่วนท่าเรือ ได้แก่ ท่าเรือตันจุงพริกออก (Tanjung Priok) รวมถึง การขนส่งทางบกและทางรถไฟ ที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง

1.2 ภาพรวมทางเศรษฐกิจ

เมืองจาการ์ตาเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซียอุตสาหกรรมหลักของเมือง ได้แก่ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ วิศวกรรมเครื่องกลเคมี และภาคชีวการแพทย์ นอกจากนี้ยังมีทรัพยากรทางธรรมชาติจำนวนมาก (เช่น น้ำมัน ก๊าซ ถ่านหิน และทอง) รวมไปถึงการทำเหมืองแร่ด้วย ด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในภาค (Gross Regional Domestic Product: GRDP) ของเมืองจาการ์ตา ในปี พ.ศ. 2556 พบว่า มีประมาณ 1.410 ล้านล้านรูเปีย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2555 ที่มีประมาณ 1.103 ล้านล้านรูเปีย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.8 และมีเป้าหมายจะเพิ่มขึ้นไปอยู่ที่ 1.857 ล้านล้านรูเปีย ในปี พ.ศ.2560 ส่วน GRDP per Capita ในปี พ.ศ.2556 ของจาการ์ตาเท่ากับ 124.2 ล้านรูเปีย เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2555 ที่เท่ากับ 110.4 ล้านรูเปีย หรือลดลงร้อยละ 12.5 และมีเป้าหมายจะเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 160 ล้านรูเปีย ในปี พ.ศ. 2560

สำหรับ อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของจาการ์ตานั้น พบว่าในปี พ.ศ.2556 มีอัตราร้อยละ 6.9 เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2555 ที่มี GDP อยู่ที่ร้อยละ 6.5 และมีเป้าหมายว่าจะเพิ่มไปอยู่ที่ร้อยละ 7.3 ในปี 2560 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 GRDP GRDP per Capita และ GDP ของเมืองจาการ์ตา ปี พ.ศ. 2555 - 2556

ปี พ.ศ.	GRDP (ล้านล้านรูเปีย)	GRDP per Capita (ล้านรูเปีย)	GDP (ร้อยละ)
2555	1.103	110.46	6.5
2556	1.410	124.2	6.9
2560*	1.857	160	7.3

หมายเหตุ: *เป้าหมายโดย Jakarta investment and promotion board

ที่มา: Jakarta investment and promotion board, สืบค้นจาก www.jakarta.go.id/ (สืบค้นเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557)

สำหรับอัตราเงินเฟ้อของเมืองจาการ์ตานั้น ในปี พ.ศ. 2556 อยู่ที่ร้อยละ 7 ลดลงจากปี พ.ศ. 2551 ซึ่งมีอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 10 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 อัตราเงินเฟ้อในจาการ์ตา ปี พ.ศ. 2551 - 2556

ปี พ.ศ.	อัตราเงินเฟ้อ (%)
2551	10
2552	3
2553	6
2554	4
2555	6
2556	7

ที่มา: Indonesia Investment Coordinating Board (2014) แหล่งที่มา <http://www2.bkpm.go.id/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

1.3 เขตพิเศษสำหรับการลงทุนอุตสาหกรรม (Industrial Zone) หรือเขตนิคมอุตสาหกรรม

จากข้อมูลของ สมาคมนิคมอุตสาหกรรมของอินโดนีเซีย ณ เดือนมิถุนายน 2012⁴ พบว่าเขตพื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมทั้งหมดในอินโดนีเซียมีพื้นที่ 27,320.6 เฮกตาร์ ประกอบด้วย 61 แห่งกับ 7,211 บริษัทผู้เช่าเขตอุตสาหกรรมหลักของอินโดนีเซีย แบ่งตามเกาะต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้เกาะสุมาตรา (Sumatera) 15 แห่ง เกาะกาลิมันตัน (Kalimantan) 2 แห่งเกาะสุราเวซี (Sulawesi) 2 แห่ง และมากที่สุดไนเกาะชวา (Java) จำนวน 42 แห่งซึ่งเขตพื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมไนเกาะชวาที่ตั้งอยู่ในเขตจาการ์ตา (Jakarta) มีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

- 1) Cilandak Commercial Estate สถานที่ตั้ง Cilandak บนพื้นที่ 11.2 เฮกเตอร์ จำนวนผู้เช่า 92 ราย
- 2) Pulogadung Industrial Area สถานที่ตั้ง Pulogadung บนพื้นที่ 50 เฮกเตอร์ จำนวนผู้เช่า 302 ราย
- 3) Nusantara Bonded Zone สถานที่ตั้ง Cilincing บนพื้นที่ 578 เฮกเตอร์ จำนวนผู้เช่า 124 ราย

⁴ที่มา : BKPM Indonesia สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ กรุงจาการ์ตา แปลและเรียบเรียงโดย : ศรวัลย์ ชารแสงประดิษฐ์ มีนาคม 2556

ที่มา: bbbatsukabumi.wordpress, แหล่งที่มา: <http://www2.bkpm.go.id> (สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2557)

รูปที่ 3 แผนที่ Industrial zones ในประเทศอินโดนีเซีย

โดยทั่วไปแล้วการลงทุนในอินโดนีเซีย นักลงทุนสามารถกระทำได้ทุกพื้นที่ ยกเว้นบางพื้นที่ที่เป็นพื้นที่ต้องห้าม อย่างไรก็ตามการลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมจะสะดวกกว่าแม้จะมีต้นทุนที่เพิ่มขึ้นก็ตาม เพราะนิคมอุตสาหกรรมจะจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น ไฟฟ้า โทรศัพท์ และน้ำประปาไว้ให้ จึงทำให้นักลงทุนต่างชาติส่วนใหญ่นิยมที่จะตั้งโรงงานอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม แต่ที่สำคัญมีดังรายชื่อต่อไปนี้ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 รายชื่อนิคมอุตสาหกรรมในเมืองจาการ์ตา

เกาะชวา: เมืองจาการ์ตา			
ชื่อ	พื้นที่ (เฮกตาร์)	ที่ตั้ง เบอร์โทรศัพท์/แฟกซ์/เว็บไซต์	ประเภทอุตสาหกรรม
Cilandak Commercial Estate	219	Jl. Cilandak KKO, Jakarta 12075, Indonesia. Phone: +62 21 780-2109/4221 Fax: +62 21 780-2448	<ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ - อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ - อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ - อุตสาหกรรมพลาสติก
Pulogadung Industrial Area	778	Jl. Pulokambing No.1, Kawasan Industri Pulogadung, Jakarta 13920 Phone: +62-21 4600305	<ul style="list-style-type: none"> - อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป - อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ - อุตสาหกรรมการพิมพ์

เกาะชวา: เมืองจาการ์ตา			
ชื่อ	พื้นที่ (เฮกตาร์)	ที่ตั้ง เบอร์โทรศัพท์/แฟกซ์/เว็บไซต์	ประเภทอุตสาหกรรม
		Fax: +62-21 4600730 Email: jiep@jiep.co.id Website: www.jiep.co.id	- อุตสาหกรรมพลาสติก - อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์
PT. Kawasan Berikat Nusantara (Persero)	803	Jl. Cakung Cilincing, Jakarta Utara (14140) Phone: +62-21 44851525 Fax: +62-21 44851431	- อุตสาหกรรมเภสัชกรรม - อุตสาหกรรมสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป - อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์ - อุตสาหกรรมพลาสติก - อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ - อุตสาหกรรมไม้และเฟอร์นิเจอร์

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมการค้า ณ กรุงจาการ์ตา แหล่งที่มา: <http://www.thaibizindonesia.com/th> (สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2556)

1.4 ระบบการเงินในเมืองจาการ์ตา

ในอินโดนีเซียโดยเฉพาะกรุงจาการ์ตาและเมืองใหญ่อื่นๆ มีการใช้บัตรเครดิตสำหรับการชำระค่าบริการหรือสินค้าอย่างแพร่หลาย การทำบัตรเครดิตสำหรับชาวต่างชาติต้องใช้เอกสารและหลักฐานประกอบหลายประเภทขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการบัตรเครดิต นอกจากนี้ อาชญากรรมเกี่ยวกับบัตรเครดิตในอินโดนีเซียเกิดขึ้นเป็นประจำ ดังนั้น ควรจะใช้บัตรเครดิตในการชำระสินค้าหรือบริการตามสถานที่ที่น่าเชื่อถือเท่านั้นส่วนสถานที่แลกเงินมีอยู่โดยทั่วไปในกรุงจาการ์ตา อาทิ ห้างสรรพสินค้า หรือโรงแรม อย่างไรก็ตามธนบัตรสกุลต่างชาติที่จะนำไปแลกควรมีสภาพเหมือนใหม่ (ไม่มีรอยพับ รอยยับ รอยขาด) หากมีรอยต่างๆ ร้านรับแลกเงินอาจไม่รับแลกหรือให้แลกในอัตราที่ต่ำ

ในกรุงจาการ์ตามีธนาคารจากประเทศไทยเข้ามาตั้งคือ ธนาคารกรุงเทพ สาขากรุงจาการ์ตา ซึ่งให้บริการทั้งในส่วนของบริษัทเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐและรูเปีย นอกจากนี้ยังมีการให้บริการเพื่อธุรกิจส่งออกนำเข้า บริการโอนเงิน และบริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สำหรับธนาคารพาณิชย์ในจาการ์ตามีอยู่หลายแห่ง (ตารางที่ 9) ทั้งนี้ เครื่องให้บริการ ATM มีให้บริการอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะตามห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ

ตารางที่ 9 ธนาคารในเมืองจาการ์ตา

ลำดับ	ชื่อนักการ	ที่อยู่
1	Bank DKI	PasarSeni Taman Impian Jaya Ancol Jakarta Utara 14430 Telephone: 021 - 641 4281, 641 4284 Website: http://www.bankdki.co.id/
2	BCA	JL.JEND.SUDIRMAN KAV 22-23 JAKARTA 12920,WISMA BCA Telephone: (021) 5208650-5711250-5208750 Website: http://www.klikbca.com/
3	BNI	JL. MH. THAMRIN KAV.2 NO.51 WISMA BII, JAKARTA 10350 Telephone: (021) 2300888 Website: http://www.bii.co.id/
4	BRI	JL.JEND SUDIRMAN KAV 44-46 JAKARTA Telepon/Phone: Telephone: 021-2510244, 2510254 Website: http://www.bri.co.id/
5	Buana	JLN GAJAH MADA NO.1 A, JAKARTA 10130 Telephone: (021) 2312429, 6330585
6	BUKOPIN	PT BANK BUKOPIN JL MT.HARYONO KAV 50-51 JAKARTA 12770 Telephone: 021- 7989837-7988266 Website: http://www.bukopin.co.id/ID/index.cfm
7	BumiArta	JL.KH.WAHID HASYIM NO 234 LT.1-2 JAKARTA PUSAT Telephone: 021-2300893, 2300455 Website: http://www.bankbba.co.id/media/berita.asp?id=12
8	CIMBNIAGA	Jl.ProfSupomo SH No.47, Jak-Sel 12810 Website: http://www.cimbniaga.com/
9	Mandiri	Jl. Cinere Raya Blok A. K.32-33, Cinere 16514 Telephone: 021-7543844 Website: http://www.bankmandiri.co.id/

ตารางที่ 9 ธนาคารในเมืองจาการ์ตา (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อธนาคาร	ที่อยู่
10	Mega	JL.KAPT TANDEAN KAV 12-14A JKT-12970 Telephone: (021) 79175000 Website: http://www.bankmega.com/
11	Permata	JL.SUDIRMAN KAV.27 JAKARTA Telephone: 021-5237899, 5237999 Website: http://www.permatabank.com/
12	SyariahMandiri	JL. MH.THAMRIN NO.5, JKT Telephone: (021) 2300509 Website: http://www.syariahmandiri.co.id/en

ที่มา: Indonesia Investment Coordinating Board (2014) แหล่งที่มา <http://www2.bkpm.go.id/> (สืบค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2557)

1.5 กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในเมืองจาการ์ตา

1.5.1 กฎระเบียบในการลงทุนในจาการ์ตา

กฎหมายหลักที่ระบุถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เกี่ยวกับการลงทุนในจาการ์ตาใช้กฎหมายหลักเช่นเดียวกับของประเทศอินโดนีเซีย คือ กฎหมายแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เลขที่ 25/2007 ว่าด้วยเรื่องการลงทุน (Law of the Republic of Indonesia No.25/2007 on Investment) วัตถุประสงค์หลักของกฎหมายนี้ คือ การดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอินโดนีเซียมากขึ้นโดยสรุปสาระสำคัญของกฎหมายได้ดังนี้

(1) ลดขั้นตอนการอนุมัติการลงทุน ด้วยการเพิ่มบทบาทของสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (Investment Coordinating Board: BKPM) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนในอินโดนีเซียให้ทำหน้าที่บริการเบ็ดเสร็จ (One-Stop Service) ซึ่งจะช่วยลดขั้นตอนและเวลาในการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนจากเดิม 90 วัน เหลือเพียง 30 วัน

(2) เพิ่มความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนในประเทศสำหรับโครงการบางประเภท เช่น โครงการลงทุนที่เน้นใช้แรงงานเป็นปัจจัยหลักในการผลิต โครงการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน โครงการลงทุนในพื้นที่ห่างไกล อย่างไรก็ตาม นักลงทุนดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขที่ BKPM กำหนดไว้

(3) การรับประกันว่าจะไม่ยึดกิจการของนักลงทุนต่างชาติ ยกเว้น ในกรณีที่มีการก่ออาชญากรรมทางธุรกิจ (Corporate Crime) แต่จะอนุญาตให้บริษัทต่างชาติสามารถดำเนินการต่อสู้คดีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศได้

(4) ให้สิทธิในการใช้ที่ดินโดย

- (4.1) ให้สิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก การเกษตร ประมง หรือการปศุสัตว์ เป็นเวลา 95 ปี
- (4.2) ให้สิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างและครอบครองสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน เป็นเวลา 80 ปี
- (4.3) ให้สิทธิในการใช้ที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะแก่ตัวแทนของรัฐบาลต่างชาติในการก่อสร้าง สถานทูต และองค์กรเพื่อสังคม วัฒนธรรม และศาสนา เป็นเวลา 70 ปี

(5) ปรับปรุงการอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน เช่น การอำนวยความสะดวกด้านการเงิน สิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดิน การบริการด้านคนเข้าเมือง และการอำนวยความสะดวกด้านใบอนุญาตนำเข้า เป็นต้น

(6) กฎหมายมีความโปร่งใสและเชื่อถือได้ โดยใช้หลักการที่สำคัญ เช่น การปฏิบัติเยี่ยงคนในชาติ

(7) แบ่งแยกอำนาจและความรับผิดชอบระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น โดยเป็นไปตามหลักการปกครองตนเองส่วนท้องถิ่น

➤ รูปแบบการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ

รูปแบบการลงทุนจะถูกกำหนดไว้ในกฎหมายแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เลขที่ 40/2007 ว่าด้วยเรื่องการจัดตั้งบริษัทจำกัด (Law of the republic of Indonesia No.40/2007 on Limited Liability Company) ซึ่งในประเทศอินโดนีเซียมีรูปแบบองค์กรธุรกิจ 7 ประเภท ได้แก่ กิจการเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship) หรือ Perusahaan Dagang (PD) ห้างหุ้นส่วน (Partnerships) บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) สำนักงานสาขา (Branch Office: BO) บริษัทตัวแทน (Representative Office: RO) กิจการร่วมทุน (Joint Venture) และรัฐวิสาหกิจ (Badan Usaha Miliknegara: BUMN)

สำหรับการลงทุนจากต่างชาติ (Foreign Investment) รัฐบาลได้กำหนดกฎระเบียบในการลงทุนไว้⁵ เช่น

- (1) การลงทุนจะต้องได้รับการอนุมัติและตรวจสอบโดยหน่วยงานภาครัฐ
- (2) บริษัทต่างชาติ มีการจำกัดการจ้างแรงงานต่างชาติและบริษัทต่างชาติต้องมีแผนพัฒนาแรงงานอินโดนีเซียให้มีความเชี่ยวชาญและทดแทนแรงงานต่างชาติได้ (ยกเว้นกรรมการชาวต่างชาติและคณะกรรมการบริหาร)
- (3) บางกิจการชาวต่างชาติไม่สามารถลงทุนได้
- (4) ชาวต่างชาติจะได้รับอนุญาตในการใช้สิทธิในที่ดินที่มีจำนวนจำกัด
- (5) นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนเป็นเจ้าของกิจการได้ข้างมากหรือทั้งสิ้นในอุตสาหกรรมบางอย่าง ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามประเภทกิจการและเงื่อนไขที่ถูกระบุไว้

ทั้งนี้รูปแบบการลงทุนจากต่างชาติในอินโดนีเซียมี 2 รูปแบบ คือ การลงทุนทางตรง (Direct Investment) และการลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment) สามารถสรุปรูปแบบการดำเนินธุรกิจของต่างชาติได้ดังตารางที่ 10⁶

ตารางที่ 10 รูปแบบการดำเนินธุรกิจของต่างชาติในประเทศอินโดนีเซีย

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	รายละเอียด
1. การลงทุนทางตรง	เป็นการลงทุนระยะยาวในสินทรัพย์ โดยรัฐบาลอินโดนีเซียอนุญาตให้สามารถดำเนินการได้ในองค์กรธุรกิจ 2 ประเภท ได้แก่ การตั้งสำนักงานผู้แทน (Representative Office: RO) และการลงทุนของบริษัทต่างประเทศ ทั้งการผลิต การค้า บริการและธุรกิจอื่น ๆ (Penanaman Modal Asing: PMA)
รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	รายละเอียด
1.1 การตั้งสำนักงานผู้แทน (Representative Office: RO)	เป็นองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ที่จำกัด ไม่มีอำนาจในการทำสัญญาทางธุรกิจใดๆ ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมบางอย่าง สำนักงานผู้แทนจะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการขายตรง หรือมีในการทำธุรกรรมซื้อ-ขายทางธุรกิจ
1.2 การลงทุนของบริษัทต่างประเทศ (Penanaman Modal Asing: PMA)	สามารถจัดตั้งบริษัทได้ทั้งใน 2 รูปแบบ คือ บริษัทจำกัด (Limited Liability Company) โดยนักลงทุนต่างประเทศสามารถลงทุนได้ข้างมากและทั้งสิ้น และกิจการร่วมค้า (Joint Venture) การร่วมทุน (Joint Venture)

⁵ Investing in Indonesia 2013 (Online: <http://www.kpmg.com>)

⁶ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย, ศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (www.toi.boi.go.th)

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ	รายละเอียด
1.2.1 บริษัทจำกัด (Limited Liability Company)	นักลงทุนต่างประเทศจะสามารถลงทุนได้ข้างมากและทั้งสิน โดยจัดตั้งเป็นนิติบุคคล มีทุนจดทะเบียนคงที่ แบ่งเป็นหุ้น ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบต่อหนี้จำกัด ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ บริษัทเอกชน และบริษัทมหาชน
1.2.2 กิจการร่วมทุน (Joint Venture)	เป็นกิจการร่วมค้ากันระหว่างธุรกิจต่างชาติและธุรกิจที่มีผู้ประกอบการสัญชาติอินโดนีเซียเป็นเจ้าของ โดยนักลงทุนต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของมูลค่าการลงทุนรวม
2. การลงทุนทางอ้อม (Indirect Investment)	เป็นการลงทุนผ่านตลาดทุนในอินโดนีเซีย โดยการลงทุนในหลักทรัพย์ พันธบัตร หรือกองทุนต่างๆ (Mutual Fund)

ที่มา: คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย .สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แหล่งที่มา:
www.toi.boi.go.th (เมษายน 2556)

➤ ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทและการขออนุญาตการลงทุน

ตามกฎหมายแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เลขที่ 40/2007 ว่าด้วยเรื่องการจัดตั้งบริษัทจำกัด (Law of the Republic of Indonesia No. 40/2007 on Limited Liability Company) กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจเป็นนิติบุคคลและการจดทะเบียนใบอนุญาตการลงทุน 2 หน่วยงานคือ สำนักงานกฎหมาย กระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน (Directorate General for General Law Administration, Ministry of Law and Human Rights) และสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (Investment Coordinating Board: BKPM) ซึ่งมีหน้าควมรับผิดชอบ ดังนี้

(1) สำนักงานกฎหมาย กระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน รับผิดชอบในการจดทะเบียนนิติบุคคลมีช่องทางการให้บริการเพียง 1 รูปแบบ คือ ดำเนินการผ่านระบบคอมพิวเตอร์โดยโนตารีพับลิก (Notary Public)⁷ ทั้งนี้ผู้ประกอบการไม่สามารถใช้ระบบลงทะเบียนผ่านคอมพิวเตอร์ได้ด้วยตนเอง ต้องใช้บริการของโนตารีพับลิกเนื่องจากระบบอนุญาตให้เฉพาะผู้มีรหัสของโนตารีพับลิกทำธุรกรรมเท่านั้น

(2) สำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) มีหน้าที่ออกใบอนุญาตการลงทุนโดยมีรูปแบบการให้บริการดังนี้

(2.1) สมัครด้วยตนเองที่ BKPM

⁷โนตารีพับลิก (Notary Public) เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับทางกฎหมาย คือ มีหน้าที่และอำนาจที่ได้รับมอบหมายให้สามารถรับรองเอกสารหลายประเภทที่เกี่ยวข้องกับทางกฎหมายต่างๆ เช่น เอกสารที่ต้องนำไปใช้ในการติดต่อทางกฎหมายหรือนิติกรรมระหว่างประเทศ หรือเอกสารที่ต้องใช้ในการทำสัญญาทางกฎหมายต่างๆ เป็นต้น

สำหรับผู้ประกอบการที่ต้องการจดทะเบียนใบอนุญาตการลงทุนด้วยตนเองที่ BKPM นั้น สามารถลงทะเบียนได้ที่ BKPM ในเขตการค้าเสรี (Free Trade Zone) 4 เขต ได้แก่ บาตัม (Batam) บินตัน (Bintan) คาริมุน (Karimun) และซาบัง (Sabang)

(2.2) สมัครผ่านระบบออนไลน์ตามเว็บไซต์ของ BKPM⁸

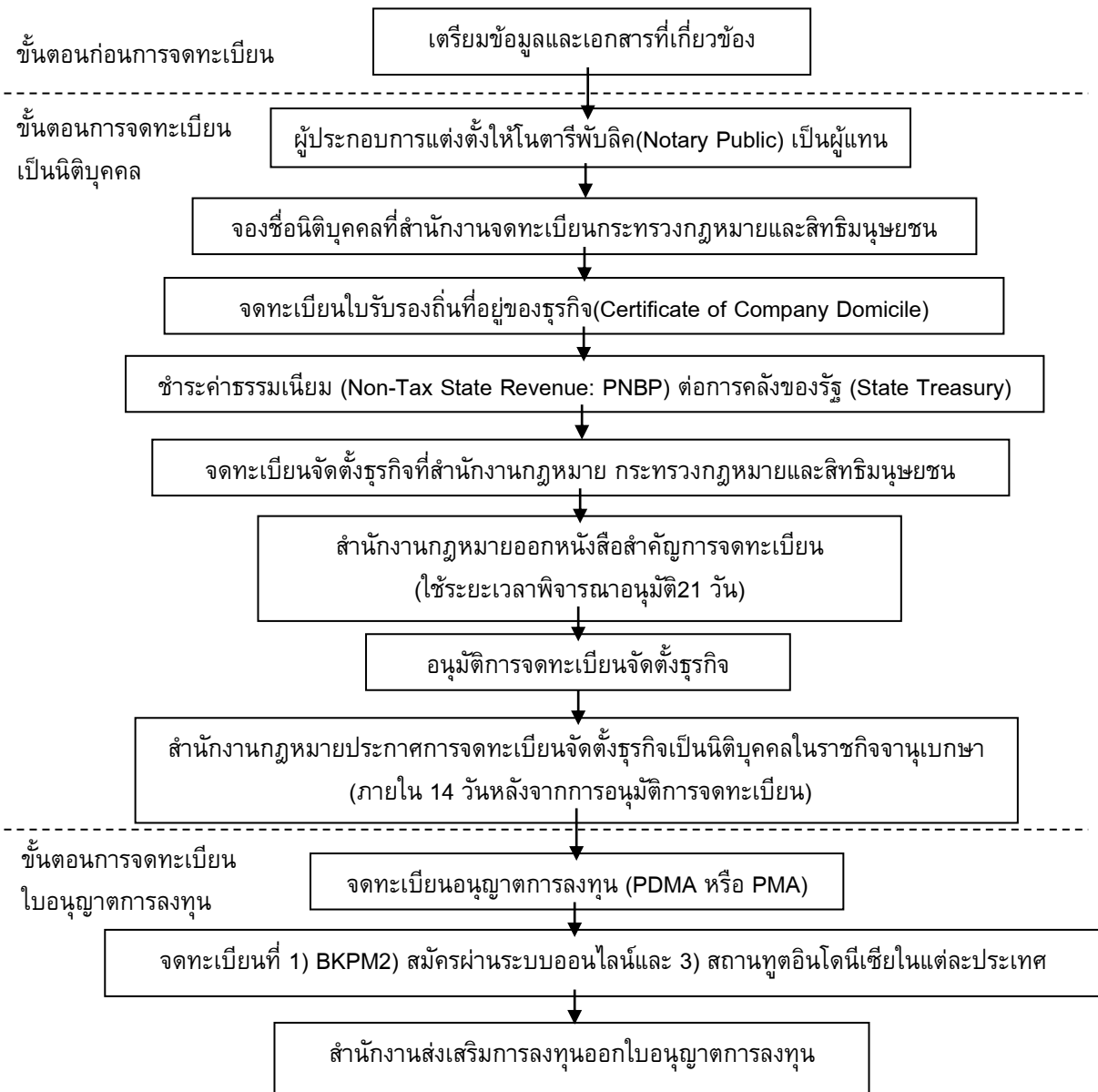
(2.3) นักลงทุนต่างชาติยังสามารถสมัครได้ที่สถานทูตอินโดนีเซียในแต่ละประเทศ

ดังนั้นการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจภายใต้กฎหมายอินโดนีเซียจึงมีขั้นตอนหลัก คือ การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และการลงทะเบียนใบอนุญาตการลงทุน⁹ สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้ดังรูปที่ 7.2¹⁰

⁸ <http://www.bkpm.go.id>

⁹ การขอใบอนุญาตลงทุนสามารถขอก่อนการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือหลังการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก็ได้

¹⁰ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย, ศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (www.toi.boi.go.th)

ที่มา: คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (2556) .สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แหล่งที่มา:
www.toi.boi.go.th (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557)

รูปที่ 4 ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัท
กรณีที่จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก่อนการจดทะเบียนใบอนุญาตการลงทุน

1.5.2 กิจกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM)

ตามกฎระเบียบของกระทรวงการคลัง No./130/PMK011/2011 ที่ออกมาบังคับใช้เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2554 ได้ให้สิทธิพิเศษสำหรับอุตสาหกรรมบุกเบิก (Pioneer Industries) กล่าวคือ เป็นอุตสาหกรรมที่มีการเชื่อมโยงโครงข่ายที่กว้างขวาง สร้างมูลค่าเพิ่มสูง ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซีย โดยจะได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday)¹¹ ซึ่งสาขาการลงทุนที่มีความสำคัญเป็นพิเศษและได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BKPM มีดังนี้

- 1) อุตสาหกรรมโลหะพื้นฐาน (Base Metal Industry)
- 2) อุตสาหกรรมน้ำมัน (Petroleum Refining Industry and/or Organic Basic Chemicals

derived from Petroleum and Natural Gas)

- 3) อุตสาหกรรมเครื่องจักร (Machinery industry)
- 4) อุตสาหกรรมพลังงาน (Renewable Energy Industry)
- 5) อุตสาหกรรมโทรคมนาคม (Communication Equipment Industry)

6) อย่างไรก็ตาม นอกเหนือจาก 5 สาขาข้างต้นแล้ว BKPM อาจจะให้การส่งเสริมในสาขาการลงทุนอื่นด้วย หากกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่าการลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมนั้นๆ เป็นการสนับสนุนและส่งเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมของประเทศและสร้างคุณค่าทางยุทธศาสตร์แก่กิจกรรมทางธุรกิจของประเทศ

ทั้งนี้ การที่จะได้รับสิทธิพิเศษ จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด โดยสรุปสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขในการรับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ได้ดังตารางที่ 11

¹¹สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Tax Holiday) เป็นมาตรการจูงใจทางภาษีที่นิยมใช้ในประเทศกำลังพัฒนา โดยผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีชนิดนี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งโดยมาก จะเป็นการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้กับผู้ประกอบการในช่วงระยะเวลาเริ่มต้นของการดำเนินกิจการ และเมื่อพ้นระยะเวลาของการได้รับ Tax Holiday แล้ว บริษัทก็มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามปกติ อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีบริษัทอาจขอต่อระยะเวลาการได้รับ Tax holiday หรือขอให้ได้รับสิทธิในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราต่ำกว่าปกติต่อไปได้

**ตารางที่ 11 สาขาการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริม สิทธิประโยชน์ และเงื่อนไขในการรับสิทธิ
ยกเว้น ภาษีเงินได้นิติบุคคล**

สาขาการลงทุน	สิทธิประโยชน์	เงื่อนไขในการรับสิทธิ
1. อุตสาหกรรมโลหะพื้นฐาน 2. อุตสาหกรรมน้ำมัน 3. อุตสาหกรรมเครื่องจักร 4. อุตสาหกรรมพลังงาน 5. อุตสาหกรรมโทรคมนาคม 6. อุตสาหกรรมอื่นๆ ตามที่ กระทรวงการคลังได้พิจารณาอนุมัติ ให้ส่งเสริมการลงทุนได้	1. ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้เป็น เวลา 5-10 ปี โดยนับจากปีที่เริ่มผลิต เชิงพาณิชย์ 2. เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการยกเว้น ภาษี จะได้รับการลดหย่อนภาษีลง ร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 2 ปี 3. สามารถขยายเวลาได้อีกตามที่ กระทรวงการคลังพิจารณาอนุมัติเป็น การเฉพาะ	1. จำนวนเงินลงทุนอย่างน้อย 1 ล้าน ล้านบาท (118 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ.) 2. ต้องฝากเงินอย่างน้อยร้อยละ 10 ของ เงินลงทุนตามแผนที่วางไว้ในธนาคาร อินโดนีเซีย โดยไม่สามารถถอนเงินออก ได้ก่อนเริ่มโครงการ 3. ผู้เสียภาษีอากรจะต้องอยู่ในรูปแบบ ของนิติบุคคลอินโดนีเซียและจะต้องจัดตั้ง ขึ้นภายในระยะเวลา 12 เดือนก่อนที่จะ ออกกฏระเบียบนี้ คือ ภายหลังจากวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2553

ที่มา: คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (2556) .สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แหล่งที่มา:
www.toi.boi.go.th (สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2557)

อย่างไรก็ตามเมื่อปลายปี 2556¹² รัฐบาลอินโดนีเซียได้ทบทวนสัดส่วนการลงทุน และการถือ
 กิจการของต่างชาติในอินโดนีเซีย (Negative Investments List – DNI) ในสาขาสำคัญต่างๆ อาทิ การ
 บริหารจัดการท่าอากาศยาน ท่าเรือ โทรคมนาคม โรงไฟฟ้า รวมถึงอัตราส่วนการลงทุนของต่างชาติใน
 ลักษณะ การร่วมลงทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชน (Public Private Partnership: PPP)¹³ ในสาขาต่างๆ
 ซึ่งรัฐบาล ได้เริ่มทบทวนมาตั้งแต่ปี 2553 รายละเอียดสำคัญ ดังนี้

¹² แหล่งข้อมูล: สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา (28 มกราคม 2557)

¹³ การร่วมลงทุนระหว่างรัฐบาลและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) เป็นรูปแบบการดำเนินงานที่ภาครัฐให้
 เอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการในการให้บริการสาธารณะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานและ
 บริการ โดยที่มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพคุ้มค่ากับต้นทุนมากกว่าภาครัฐดำเนินการเอง ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3
 รูปแบบหลัก 1) Build-Transfer (BT) 2) Build-Operate-Transfer (BOT) และ 3) Build-Own-Operate-Transfer
 (BOOT) หรือ Build-Own-Operate (BOO)

ตารางที่ 12 สาขาที่เปิดให้มีการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น

สาขา	อัตราเดิม (%)	อัตราใหม่ (%)
สิ่งอำนวยความสะดวกในการคมนาคมทางบกเช่น สถานีรถโดยสาร สถานีรถไฟ	0	49
การตรวจเช็คยานพาหนะ	0	49
เกสซ์พาร์ค	75	85
ธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture capital Financing)	80	85
ธุรกิจโฆษณา (สำหรับเฉพาะนักลงทุนจากอาเซียน)	0	49

ที่มา: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา, แหล่งที่มา : <http://www.thaiembassy.org/jakarta/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2557)

ตารางที่ 13 สาขาที่จำกัดการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น

สาขา	อัตราเดิม (%)	อัตราใหม่ (%)
การกระจายสินค้า	100	33
การจัดเก็บสินค้า	100	33
ห้องเย็น	100	33*/77**
ฟาร์มเกษตรกรรม	95	30

หมายเหตุ: * ในเกาะสุมาตรา ซาบาห์ บาหลี / ** ในเกาะกาลิมันตัน สุลาเวสี นูซาเตงการาตะวันออก มาลุกุ และปาปัว
ที่มา: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา, แหล่งที่มา : <http://www.thaiembassy.org/jakarta/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2557)

สัดส่วนการลงทุนในสาขาโทรคมนาคม ได้แก่ Fixed telecommunications และโครงข่ายโทรคมนาคมมัลติมีเดีย ถูกกำหนดไว้ที่อัตราร้อยละ 65 และที่อัตราร้อยละ 49 สำหรับผู้ให้บริการมัลติมีเดีย ทั้งนี้ จากเดิมที่ไม่มีการควบคุมอัตราส่วนในการลงทุนมาก่อน

อัตราส่วนการลงทุนของต่างชาติในลักษณะ PPP

- ท่าอากาศยาน และสถานีขนส่งทางบก – ร้อยละ 49

- ท่าเรือ ประปา ทางด่วน- ร้อยละ 95
- โรงไฟฟ้า – ร้อยละ 49 สำหรับโรงไฟฟ้ากำลังผลิต 1-10 เมกะวัตต์ และร้อยละ 100 สำหรับโรงไฟฟ้ากำลังผลิตมากกว่า 10 เมกะวัตต์
- การส่งและการกระจายไฟฟ้า (transmission and distribution) – ร้อยละ 100

1.5.3 สิทธิประโยชน์ของนักลงทุนต่างชาติ

โครงการลงทุนที่ได้รับใบอนุญาตการลงทุนจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุน (BKPM) จะได้รับสิทธิประโยชน์ในการลงทุนในประเทศอินโดนีเซียตามที่ระบุไว้ในกฎหมายแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เลขที่ 25/2007 ว่าด้วยเรื่องการลงทุน และตามระบุไว้ในกฎระเบียบของรัฐ เลขที่ 25/2008 ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของสิทธิประโยชน์ ได้ดังนี้

1) สิทธิประโยชน์ด้านอากรขาเข้า (Import Duties)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) หรือการลงทุนภายในประเทศ (Domestic Investment) ทุกโครงการที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (BKPM) หรือจากสำนักงานการลงทุนในแต่ละท้องถิ่น รวมถึงการลงทุนในโครงการที่มีอยู่เดิมที่มีการขยายการลงทุนมากกว่าร้อยละ 30 ของกำลังการผลิตเดิม หรือทำการผลิตเพื่อสร้างความหลากหลายในผลิตภัณฑ์ จะได้รับสิทธิประโยชน์ดังต่อไปนี้

- 1.1) ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าโดยอัตราภาษีศุลกากรจะอยู่ที่ร้อยละ 5 ในกรณีต่อไปนี้
 - การนำเข้าสินค้าทุน เช่น เครื่องจักร เครื่องมือเครื่องใช้ รวมถึงส่วนประกอบ
 - การนำเข้าวัตถุดิบที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย
- 1.2) ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนความเป็นเจ้าของ (Transfer of Ownership Fee) สำหรับการลงทะเบียนเรือ การทำโฉนด และออกใบรับรอง (Certificates) ในการโอนย้ายครั้งแรกในประเทศอินโดนีเซีย

2) สิทธิประโยชน์ในการผลิตเพื่อการส่งออก (Export Manufacturing)

การส่งเสริมการลงทุนสำหรับการผลิตเพื่อการส่งออกนั้นมีหลายรูปแบบ เช่น

- 2.1) การคืนอากร (Drawback) สำหรับการนำเข้าสินค้าและวัตถุดิบเพื่อนำมาผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก

- 2.2) การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มหรือภาษีการค้าสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือยที่ซื้อภายในประเทศ เพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก
- 2.3) สามารถนำเข้าวัตถุดิบได้อย่างเสรีในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก กรณีวัตถุดิบดังกล่าวไม่สามารถผลิตในประเทศได้

3) สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร (Taxation)

- 3.1) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินลงทุน เป็นเวลา 6 ปี (ร้อยละ 5 ต่อปี)
- 3.2) จัดเก็บภาษีเงินได้จากเงินปันผลของนักธุรกิจต่างชาติ ซึ่งไม่เกินร้อยละ 10 หรือต่ำกว่า ตามความตกลงเรื่องภาษีซ้อน (Double Taxation Avoidance Agreement)

4) สิทธิประโยชน์ในการคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง

ธุรกิจที่จะได้รับประโยชน์ในการคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง มีดังนี้

- 4.1) การลงทุนใน 23 ภาคธุรกิจ ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ การปลูกป่า ถ่านหิน พลังงานความร้อนใต้พิภพ อุตสาหกรรมนม อาหารที่ทำจากนม อาหารชนิดอื่น สิ่งทอ เสื้อผ้าขนสัตว์ กระดาษและเยื่อกระดาษ การกลั่นน้ำมัน การพัฒนาโรงก๊าซขนาดเล็ก เคมีภัณฑ์ เส้นใยสังเคราะห์ ยางพารา โลหะ Steel Porcelain โลหะที่ไม่ใช่เหล็ก เครื่องจักร มอเตอร์ไฟฟ้า พาหนะขนส่ง พาหนะขนส่งภาคพื้นดิน การต่อเรือซึ่งมีกำลังเกินกว่า 50,000 DWT และโลหะที่ไม่ใช่เหล็กเป็นโลหะพื้นฐาน
- 4.2) การลงทุนในภาคธุรกิจและในพื้นที่ที่กำหนด ได้แก่ การพัฒนาธัญพืชที่เป็นอาหาร การทำสวนดอกไม้ สวนผัก สวนผลไม้ การแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมเกษตร เครื่องหนัง พลาสติกที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ ซีเมนต์ หินปูน เครื่องเก็บไฟฟ้า (Electric Accumulator) การต่อเรือซึ่งมีกำลังน้อยกว่า 50,000 DWT การประมง รวมทั้งท่าเรือขนส่งสินค้าผ่าน (Transshipment Port)

ตารางที่ 14 สิทธิประโยชน์ในการคิดค่าเสื่อมราคาในอัตราเร่ง

กลุ่มสินทรัพย์ถาวร	ช่วงเวลาที่ ได้รับสิทธิ ประโยชน์	อัตราค่าเสื่อมราคา	
		อัตราแบบ เส้นตรง (Straight Line)	การลดลงอย่างสมดุล (Decreasing Balance)
1. กลุ่มที่ไม่ใช่โรงเรือน/อาคาร			
- กลุ่ม 1	2 ปี	50%	100% (มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งหมดทันที)
- กลุ่ม 2	4 ปี	25%	50%
- กลุ่ม 3	8 ปี	12.5%	25%
- กลุ่ม 4	10 ปี	10%	20%
2. กลุ่มโรงเรือน: ประเภทถาวร	10 ปี	10%	-
3. กลุ่มโรงเรือน: ประเภทไม่ ถาวร	5 ปี	20%	-

ที่มา: Government Regulations on Investment Facilities, Indonesia Investment Coordinating Board (BKPM),
แหล่งที่มา: <http://www.bkpm.go> (สืบค้นเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2557)

5) สิทธิประโยชน์ในการชดเชยการขาดทุนเป็นระยะเวลา 5 ปี และขยายได้อีก 5 ปี
การชดเชยการขาดทุนจะกำหนดให้ไม่เกิน 5 ปี ซึ่งอาจขยายได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดแต่ต้องไม่
เกินกว่า 10 ปี โดยเงื่อนไขการขยายเวลาชดเชยการขาดทุนจะเป็นดังนี้

- 5.1) เพิ่มขึ้น 1 ปี หากเป็นการลงทุนในเขตปลอดอากร (Bonded Zone)
- 5.2) เพิ่มขึ้น 1 ปี หากมีการว่าจ้างแรงงานชาวอินโดนีเซียเกินกว่า 500 คนในเวลา 5 ปี
ติดต่อกัน
- 5.3) เพิ่มขึ้น 1 ปี หากเป็นการลงทุนใหม่ที่มีการลงทุนในสาธารณูปโภคพื้นฐานเป็นมูลค่า
อย่างน้อยหนึ่งล้านรูเปียห์ (ประมาณ 1 ล้านดอลลาร์ สรอ.)
- 5.4) เพิ่มขึ้น 1 ปี หากค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาสินค้าคิดเป็นมูลค่าอย่างน้อยร้อยละ 5
ของมูลค่าการลงทุนใน 5 ปี
- 5.5) เพิ่มขึ้น 1 ปี หากมีการใช้วัตถุดิบที่ผลิตในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 70 ของการผลิต
นับแต่ปีที่ 4

6) สิทธิพิเศษด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทต่างชาติมีสิทธิที่จะแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ในรูปแบบสกุลเงินรูเปียห์ให้เป็นสกุลเงินเดิมได้ในอัตราแลกเปลี่ยนพิเศษ โดยสินทรัพย์ที่สามารถแลกเปลี่ยน ได้แก่ กำไรของบริษัท เงินได้จากการขายหุ้น เงินชดเชยในกรณีที่มีการส่งคืนเงินลงทุนเพื่อการสร้างสภาพคล่อง เงินต้น ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมทางราชการและค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต

7) สิทธิประโยชน์ของกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตปลอดอากร (Bonded Zone)

เขตปลอดอากร (Bonded Zone) เป็นเขตอุตสาหกรรมเฉพาะที่ทางอินโดนีเซียกำหนดขึ้นสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การผลิตสินค้า การตรวจสอบสินค้า หรือการบรรจุสินค้า เป็นต้น ซึ่งมีการดำเนินการขึ้นเพื่อจุดประสงค์หลัก คือ การส่งออก การยื่นขออนุญาตลงทุนในเขตปลอดอากรจะต้องยื่นต่อผู้มีอำนาจในเขตปกครองนั้นๆ โดยเขตปลอดอากรในอินโดนีเซียมีการจัดตั้งอยู่ในหลายพื้นที่ ได้แก่ จาการ์ตา (Jakarta) โบกอร์ (Bogor) ปูร์วาการ์ตา (Purwakarta) การาวัง (Karawang) ซมารัง (Semarang) ปาซุรูอัน (Pasuruan) เมดาน (Medan) มอจอกอร์โต (Mojokerto) เกาะบินตัน (Bintan Island) อาจะห์ (Aceh) และเกาะบาตัม (Batam Island)

กิจการที่ตั้งอยู่ในเขตปลอดอากร จะได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

- (1) ยกเว้นอากรขาเข้าเป็นการชั่วคราวสำหรับสินค้าหรือวัสดุที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตในเขตปลอดอากร
- (2) ยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้าที่ต้องใช้ในกระบวนการผลิตในเขตปลอดอากร
- (3) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภาษีขายสำหรับสินค้าฟุ่มเฟือย (Sale Tax on Luxury Goods: STLG) และภาษีรายได้ (มาตรา 22 ของภาษีรายได้สำหรับผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจนำเข้า) เช่น
 - การนำเข้าสินค้าเพื่อผลิตในเขตปลอดอากร
 - การถ่ายโอนสินค้าระหว่างเขตปลอดอากรเพื่อผลิต
- (4) อนุญาตให้จำหน่ายสินค้าในประเทศได้ (โดยผ่านกระบวนการนำเข้าปกติ) โดยจำหน่ายได้ร้อยละ 50 ของมูลค่าส่งออกสินค้าสำเร็จรูป หรือร้อยละ 100 ของการส่งออกสินค้าอื่นที่ไม่ใช่สินค้าสำเร็จรูปเช่น วัตถุดิบใช้ในการผลิตสินค้า
- (5) อนุญาตให้จำหน่ายเศษซากหรือของเสียจากการผลิต (Scrap or Waste) เท่าที่ยังมีส่วนประกอบของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเกินกว่าร้อยละ 5

(6) สามารถนำเครื่องมือเครื่องจักรของบริษัทไปให้ผู้รับเหมาช่วง(Subcontractors) ยืมไปใช้ในการผลิตนอกเขตปลอดอากร ได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี

(7) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีการค้าสำหรับเครื่องจักรในการส่งสินค้าเพื่อการผลิตต่อจากเขตปลอดอากรไปยังผู้รับเหมาช่วงของบริษัท หรือในทางกลับกันระหว่างบริษัทดังกล่าวในเขตพื้นที่

8) สิทธิประโยชน์ในการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจเชิงบูรณาการ (Integrated Economic Development Zones: KAPETS)

เขตพัฒนาเศรษฐกิจเชิงบูรณาการจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจแก่ภาคตะวันออกและพื้นที่ห่างไกล ทั้งนี้เขตพิเศษประเภทนี้มีจำนวน 25 เขต¹⁴ โดยมีการจูงใจให้เกิดการลงทุนใหม่ด้วย การให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษี ซึ่งตามบทบัญญัติในกฎหมาย ฉบับที่ 147/2000 และ 148/2000 จะมีการกำหนดการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่นักลงทุนที่ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจเชิงบูรณาการในภูมิภาคที่กำหนดหรือในอุตสาหกรรมบุกเบิก สำหรับสิทธิประโยชน์กรณีลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจเชิงบูรณาการหรือ KAPETS มีดังนี้

(1) ได้รับการยกเว้นการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าบางชนิด (ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ฉบับที่ 147/2000 และ 148/2000)

(2) ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าเป็นเวลา 4 ปี สำหรับเครื่องจักรและอุปกรณ์

(3) ได้รับการยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้ล่วงหน้า (Prepaid Income Tax) จากการนำเข้าสินค้าทุนและวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง

(4) ลดหย่อนภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) ที่คิดกับเงินปันผลแก่ผู้ที่ไม่ถือถิ่นฐานในอินโดนีเซีย ได้ถึงร้อยละ 10

(5) สามารถเลื่อนระยะเวลาการเสียอากรขาเข้าสำหรับสินค้าทุน อุปกรณ์และวัสดุที่นำมาใช้ในการผลิต¹⁵

(6) ขยายระยะเวลาสำหรับสิทธิโอนผลขาดทุนสะสมเป็นระยะเวลาสูงที่สุด 10 ปี

¹⁴ อ้างอิงจาก PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) (2013)

¹⁵ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของภาครัฐ

1.5.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในเมืองจकार์ตา

1) กฎหมายแรงงาน

กฎระเบียบและเงื่อนไขด้านแรงงานจากกฎหมายต่างๆ มีรูปแบบเดียวกับกฎหมายที่ใช้สำหรับประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งสามารถสรุปประเด็นหลักๆ ได้ดังนี้

1.1) ประเภทของงาน

การจ้างแรงงานในประเทศอินโดนีเซียแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ พนักงานประจำ (Permanent Workers) พนักงานแบบสัญญา (Contract Workers) และพนักงานแบบรับช่วงต่อ (Outsourcing Workers) ซึ่งแรงงานแต่ละประเภทจะมีระยะเวลาการทำงานและค่าตอบแทนที่แตกต่างกัน ดังนี้

(1) พนักงานประจำ (Permanent Workers) จะได้รับการจ้างงานโดยบรรจุเข้าเป็นพนักงานประจำ ซึ่งจะพ้นสภาพการเป็นพนักงานต่อเมื่อพนักงานลาออก หรือพนักงานถูกไล่ออกเมื่อมีความผิดร้ายแรงที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อกิจการ เกษียณอายุ หรือมีการยกเลิกกิจการ เป็นต้น ค่าตอบแทนที่ได้รับ ได้แก่ เงินเดือน โบนัส และสวัสดิการอื่นๆ

(2) พนักงานแบบสัญญา (Contract Workers) จะได้รับการจ้างงานตามระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาการจ้างงานที่ทำกับนายจ้าง รัฐบาลได้กำหนดกฎระเบียบว่า สัญญาการจ้างงานจะมีอายุสูงสุดเพียง 2 ปี และสามารถต่อสัญญาได้อีก 1 ปีแต่ไม่เกิน 2 ปี นายจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิก หรือต่ออายุสัญญาจ้าง ปัจจุบันหลายบริษัทเลือกใช้วิธีการจ้างงานตามระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญาฯ เพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงินค่าชดเชยในกรณีที่ให้พนักงานออกจากงาน พนักงานที่มีการจ้างแบบสัญญาจะได้รับเงินเดือนเป็นรายเดือน มีวันหยุดตามศาสนาแต่ไม่มีสวัสดิการใดๆ

(3) พนักงานแบบรับช่วงต่อ (Outsourcing Workers) เป็นระบบที่มีการจัดหาพนักงาน ให้กับบริษัทอื่นๆ ที่มีความต้องการพนักงาน พนักงานที่ได้รับการคัดเลือกภายใต้ระบบการรับช่วงต่ออาจมีสถานะเป็นพนักงานประจำ หรือพนักงานชั่วคราว บริษัทที่ให้บริการจัดหาพนักงานรับช่วงต่อ จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงแรงงานข้อดีของการจ้างงานแบบรับช่วงต่อ คือ บริษัทไม่มีข้อผูกมัดที่จะต้องจ่ายเงินชดเชยเมื่อใดก็ตามที่ตัดสินใจยกเลิกการจ้างงาน ซึ่งตามกฎหมายแรงงานเลขที่ 13/2003 มีมาตราสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจ้างพนักงานแบบรับช่วงต่อ คือมาตราที่ 50-55 และมาตราที่ 56-59 ที่กำหนดให้พนักงานแบบรับช่วงต่ออาจทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำหรือทำงานพิเศษที่เกี่ยวข้องกับงานประจำก็ได้ นอกจากนี้ในมาตราที่ 66 ได้กำหนดว่า ลักษณะงาน 5 ประเภทที่สามารถจ้างพนักงานทำงานภายใต้ระบบการรับช่วงต่อ ได้แก่ งานบริการจัดเลี้ยง การให้บริการทำความสะอาด

การรักษาความปลอดภัย บริการสนับสนุนการทำเหมือง และบริการขนส่งพนักงาน หากเป็นงานที่นอกเหนือจากที่ไม่สามารถจ้างพนักงานทำงานภายใต้ระบบการรับช่วงต่อได้

1.2) เวลาการทำงาน

ข้อกำหนดของกฎหมายแรงงานกำหนดว่า เวลาการทำงานจะต้องไม่มากกว่า 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยปกติเวลาการทำงานจะเป็น 8 ชั่วโมงต่อวัน ซึ่งกฎระเบียบในเรื่องของเวลาทำงานจะไม่มีผลบังคับใช้กับงานในบางสาขาที่ได้มีการกำหนดไว้ตามกฎหมายแรงงาน

สำหรับการทำงานล่วงเวลาจะถูกควบคุมและกำกับโดยกฎกระทรวงแรงงานเลขที่ KEP.102/MEN/VI/2004 ทั้งนี้ การทำงานล่วงเวลาจะเป็นไปตามข้อกำหนดของแต่ละบริษัท โดยพนักงานมีสิทธิที่จะได้รับการจ่ายเงินค่าล่วงเวลาในอัตราพิเศษ

1.3) การฝึกอบรมของพนักงาน

ตามกฎหมายกระทรวงเลขที่ KEP.261/MEN/XI/2004 ได้กำหนดให้บริษัทที่มีพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไปจะต้องจัดฝึกอบรมให้แก่พนักงานอย่างน้อยร้อยละ 5 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดในแต่ละปี ซึ่งบริษัทดังกล่าว จะต้องจัดเตรียมกำหนดการฝึกอบรมรายปี ซึ่งมีรายละเอียดประกอบไปด้วย ประเภทของการฝึกอบรม ระยะเวลา และสถานที่ของการฝึกอบรม ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการจัดการฝึกอบรมจะเป็นความรับผิดชอบของบริษัททั้งหมด

1.4) สิทธิของพนักงาน

สิทธิประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับ ได้แก่ เงินเดือนโบนัสสวัสดิการอื่นๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายของที่พักอาศัยและเงินกู้ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลค่าใช้จ่ายในการคลอดบุตรและวันลาพักคลอดบุตร 3 เดือน¹⁶ และประกันสังคมนอกจากนี้ยังมีสิทธิในการลางานและวันหยุดประจำปี ดังนี้

- (1) วันหยุดรายสัปดาห์ โดยกำหนดให้หยุด 1 วันหลังจากทำงาน 6 วันและวันหยุด 2 วันหลังจากทำงาน 5 วัน
- (2) วันหยุดรายปี กำหนดให้มีวันหยุดได้ 12 วันทำงาน สำหรับพนักงานที่มีอายุงาน 1 ปีขึ้นไป

¹⁶ 1.5 เดือนก่อนคลอดบุตรและ 1.5 เดือนหลังจากคลอดบุตร

- (3) วันหยุดพักผ่อน กำหนดให้หยุดได้ไม่เกิน 2 สัปดาห์ สำหรับพนักงานที่มีอายุงาน 6 ปีขึ้นไป
- (4) วันหยุดตามกฎหมายกระทรวงแรงงานเลขที่ 04/MEN/1994 บริษัทจะกำหนดให้พนักงานได้หยุดงานในวันหยุดทางศาสนาทุกปี

1.3) สหภาพแรงงาน

รัฐบาลอนุญาตให้พนักงานทุกคนมีสิทธิในการจัดตั้งสหภาพแรงงานและเป็นสมาชิกของสหภาพแรงงาน ทั้งนี้ บริษัทที่มีคนงานอย่างน้อย 10 คนขึ้นไป สามารถจัดตั้งสหภาพแรงงานได้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของแรงงานกับนายจ้าง สหภาพแรงงานสามารถจัดตั้งโดยพนักงานในบริษัทหรือบุคคลภายนอกบริษัทก็ได้ ซึ่งรูปแบบสหภาพแรงงาน คือ เป็นองค์กรอิสระและเปิดเผย เป็นประชาธิปไตยและรับผิดชอบในการต่อสู้เพื่อแรงงานในกรณีที่มีข้อโต้แย้งกับนายจ้าง องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับแรงงานคือสมาพันธ์แรงงานแห่งชาติ (Federation of Indonesian Workers : FSPSI) นอกจากนี้ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ No. KEP.187/MEN/IX/2004 กำหนดว่าสมาชิกของสหภาพแรงงานนั้นต้องจ่ายค่าสมาชิกรายเดือน และกำหนดให้สามารถจัดตั้งสภาแห่งสหภาพแรงงานได้ โดยมีสมาพันธ์ของสหภาพแรงงานตั้งแต่ 3 สมาพันธ์ขึ้นไป

1.4) การประกันสังคมของแรงงาน

รัฐบาลได้จัดตั้งโครงการประกันสังคม ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของหน่วยงานประกันสังคมของรัฐ เบี้ยประกันของโครงการประกันสังคมมาจากเงินเดือนของพนักงานร้อยละ 5.7 และเงินสมทบจากนายจ้างอีกร้อยละ 3.7 ซึ่งประกันสังคมครอบคลุมเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) การประกันสุขภาพ
- (2) การประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน
- (3) การประกันการเกษียณอายุ
- (4) การประกันการเสียชีวิต

1.5) แรงงานต่างชาติ

แรงงานต่างชาติที่ถือวีซ่าอินโดนีเซียและใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) สามารถทำงานในอินโดนีเซียได้ ธุรกิจที่สามารถจ้างแรงงานต่างชาติได้ มีดังนี้

- (1) สำนักงานตัวแทนการค้าระหว่างประเทศ

- (2) สำนักตัวแทนของบริษัทในต่างประเทศ หรือสำนักข่าวต่างประเทศ
- (3) บริษัทลงทุนของต่างประเทศ (PMA)
- (4) บริษัทลงทุนของอินโดนีเซีย (PMDN)
- (5) บริษัทที่ดำเนินงานเพื่อโครงการของรัฐ และโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ
- (6) สถาบันเพื่อสังคม การศึกษา วัฒนธรรม และศาสนา
- (7) ธุรกิจบริการ

นายจ้างของแรงงานต่างชาติจะต้องมีการจัดทำแผนการใช้แรงงานต่างชาติ โดยจะต้องระบุเหตุผลในการใช้แรงงานต่างชาติ ตำแหน่ง ค่าจ้าง จำนวนแรงงาน สถานที่ทำงาน ระยะเวลาการจ้าง และจำนวนแรงงานท้องถิ่นที่จะทำงานด้วย นอกจากนี้ นายจ้างที่จ้างงานแรงงานต่างชาตินั้น จะต้องจัดให้แรงงานต่างชาติเข้าร่วมโครงการประกันสังคมด้วย สำหรับแรงงานต่างชาติที่ได้รับเงินค่าจ้างต่อเดือนมากกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐ นายจ้างจะต้องจ่ายเงินล่วงหน้าให้กับกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของรัฐที่กำหนดไว้ หากผู้ประกอบการต้องการจ้างแรงงานต่างชาติมากกว่า 50 คนขึ้นไป จะต้องได้รับการอนุมัติจากอธิบดีกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องต่ออายุใบอนุญาตให้แรงงานต่างชาติเป็นประจำทุกปี

สำหรับเงื่อนไขการจ้างแรงงานต่างชาติ มีดังนี้

- (1) การจ้างงานแรงงานต่างชาติสามารถทำได้ในกรณีที่ยังไม่สามารถหาพนักงานชาวอินโดนีเซียมาทดแทนได้ โดยเงื่อนไขในข้อนี้จะให้ความสำคัญกับบริษัทที่มีสัดส่วนการส่งออกอย่างน้อยร้อยละ 85 ของมูลค่าการผลิต
- (2) ระยะเวลาการทำงานของแรงงานต่างชาติขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของรัฐ ซึ่งจะพิจารณาจากความชำนาญ และความสามารถของแรงงานต่างชาติ
- (3) การต่ออายุวีซ่าสำหรับแรงงานต่างชาติขึ้นอยู่กับ การต่ออายุใบอนุญาตทำงาน (Work Permit) ที่ออกโดยคณะกรรมการประสานการลงทุนท้องถิ่น
- (4) แรงงานต่างชาติไม่สามารถทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง และไม่สามารถทำงาน 2 แห่งพร้อมกันได้

2) กฎหมายที่ดิน

บริษัทต่างชาติไม่มีสิทธิในการเป็นเจ้าของที่ดิน แต่มีสิทธิในการซื้อที่อยู่อาศัย อย่างไรก็ตาม บริษัทต่างชาติจะได้สิทธิตามกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ดังต่อไปนี้

2.1) สิทธิในการเพาะปลูก (Right to Cultivate)

สิทธิในการเพาะปลูก เป็นสิทธิในการใช้ที่ดินที่รัฐเป็นเจ้าของ (State Owned Land) โดยมีวัตถุประสงค์ทางการเกษตร คือ การเพาะปลูก ประมง ปศุสัตว์ ซึ่งจะมีการอนุญาตให้ใช้สิทธิดังกล่าวได้เป็นเวลาสูงสุด 95 ปี โดยครั้งแรกอนุญาตไม่เกิน 60 ปี และสามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกิน 35 ปี หากมีการใช้และการจัดการที่ดินอย่างเหมาะสม

2.2) สิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน (Right to Build)

สำหรับบุคคลธรรมดาชาวอินโดนีเซียหรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในอินโดนีเซีย ซึ่งรวมถึงบริษัทลงทุนต่างชาติด้วยมีสิทธิในการสร้างสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน เป็นสิทธิในการปลูกสร้างและเป็นเจ้าของอาคารบนที่ดินที่มีการซื้อขาย ซึ่งอนุญาตให้ ใช้สิทธิดังกล่าวได้เป็นเวลาสูงสุด 80 ปี โดยอนุญาตในครั้งแรกไม่เกิน 50 ปี และขยายได้อีกไม่เกิน 30 ปี โดยสิทธิดังกล่าวสามารถโอนให้แก่บุคคลอื่นได้โดยต้องผ่านความเห็นชอบจากทางการ

2.3) สิทธิในการใช้ประโยชน์บนที่ดิน (Right to Use)

สิทธิในการใช้ประโยชน์บนที่ดิน เป็นสิทธิในการใช้ประโยชน์บนที่ดินตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยเฉพาะ (Specific Purpose) ซึ่งจะมีการอนุญาตให้ใช้สิทธิได้เป็นเวลาสูงสุด 70 ปี โดยอนุญาตในครั้งแรกไม่เกิน 45 ปี และขยายได้อีกไม่เกิน 25 ปี หากเป็นการใช้ประโยชน์ตามปกติ

หมายเหตุ: กรณีนักลงทุนต่างชาติได้รับสัมปทานเหมืองแร่ (Mining Contract) จากรัฐมนตรีกระทรวงพลังงานและเหมืองแร่ หรือกรณีนักลงทุนต่างชาติได้รับสิทธิในการทำป่าไม้และการเพาะปลูก จากรัฐมนตรีเกษตรนั้น สามารถใช้ที่ดินได้ตามใบอนุญาตดำเนินธุรกิจ (Business License) ทั้งนี้ แต่หากต้องการใช้ที่ดินเพื่อวัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่กำหนดในใบอนุญาตก็จะต้องส่งคำขอพิเศษ (Special Application) ให้แก่รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการอนุมัติต่อไป

3) กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

อินโดนีเซียมีความก้าวหน้าในการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีการจัดประชุมหลายครั้งที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา อินโดนีเซียได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) และได้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา (Trade Related Aspects of

Intellectual Property Rights: TRIPs) อย่างไรก็ตาม อินโดนีเซียยังต้องปรับปรุงระบบข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันทรัพย์สินทางปัญญา การโจรกรรมทางคอมพิวเตอร์ และงานศิลปะ รวมทั้งภาพยนตร์ ที่ยังพบการละเมิดอย่างแพร่หลาย

สำหรับกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองสิทธิทางปัญญาในประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ กฎหมายสิทธิบัตร กฎหมายลิขสิทธิ์ และกฎหมายเครื่องหมายการค้า โดยมีรายละเอียดความคุ้มครอง ดังนี้

3.1) กฎหมายสิทธิบัตร

รัฐบาลอินโดนีเซียได้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิบัตร และให้การคุ้มครองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญาภายใต้กฎหมายสิทธิบัตรฉบับที่ 14 ปี 2011 (ปี พ.ศ. 2544) สิทธิบัตรถือเป็นเอกสิทธิ์ที่รัฐบาลได้มอบให้กับผู้คิดค้น สำหรับสิ่งประดิษฐ์ทางเทคโนโลยี ทั้งที่เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการผลิต ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตที่ยื่นขอสิทธิบัตรแล้ว กฎหมายจะมีผลคุ้มครองสิทธิบัตร 20 ปี และสำหรับการประดิษฐ์ไม่ซับซ้อน (Simple Patent) จะมีการคุ้มครองสิทธิบัตร 10 ปี โดยสิทธิบัตรทั้งสองประเภทไม่สามารถขยายระยะเวลาการคุ้มครองได้

ในการรักษาสิทธิของผู้ทรงสิทธิบัตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปี เพื่อรักษาสิทธิในสิทธิบัตร การประดิษฐ์ให้มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย การชำระค่าธรรมเนียมรายปีในครั้งแรกจะเป็นค่าธรรมเนียมรายปี สำหรับปีที่ 1 ของคำขอรับสิทธิบัตรจนถึงปีที่มีการออกสิทธิบัตร ซึ่งจะต้องชำระภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันออกสิทธิบัตร และหากสิทธิบัตรนั้นยังคงมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย หรือไม่ถูกเพิกถอนค่าธรรมเนียมรายปีต่อไป จะครบกำหนดชำระในวันเดียวกันกับวันที่ออกสิทธิบัตรของปีนั้นๆ หรือวันที่ได้มีการบันทึกสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ ถ้าผู้ทรงสิทธิบัตรไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีเป็นระยะเวลา 3 ปี ติดต่อกัน จะมีผลทำให้สิทธิบัตรตกเป็นโมฆะ โดยให้มีผลนับตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระในปีที่สามของปีที่ไม่ได้มีการชำระ และในกรณีที่ผู้ทรงสิทธิบัตรไม่ชำระค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับปีที่ 18 จนถึงปีที่ 20 จะให้ถือว่าสิทธิบัตรตกเป็นโมฆะโดยมีผลตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระของปีนั้นๆ สำหรับในกรณีที่ชำระล่าช้า ผู้ทรงสิทธิบัตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มร้อยละ 2.5 ต่อเดือนของเงินค่าธรรมเนียมรายปี

ในการเพิกถอนสิทธินั้น กฎหมายสิทธิบัตรได้บัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนสิทธิบัตรไว้ว่าจะเพิกถอนสิทธิได้ 3 กรณี คือ การเพิกถอนสิทธิบัตรโดยผลบังคับแห่งกฎหมาย การเพิกถอนสิทธิบัตรโดยผู้ทรงสิทธิบัตรและการเพิกถอนสิทธิบัตรโดยอาศัยอำนาจศาล

สำหรับการโอนสิทธิ กำหนดไว้ว่าผู้ทรงสิทธิสามารถโอนสิทธิบัตรให้บุคคลอื่นได้ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ โดยการทำสัญญาข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร สามารถบริจาคหรือยกให้เป็นมรดกก็ได้ และวิธีทางอื่นใดที่กฎหมายรับรอง

3.2) กฎหมายลิขสิทธิ์

กฎหมายลิขสิทธิ์ในประเทศอินโดนีเซียจะให้ความคุ้มครองผลงานของผู้คิดค้นในด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะและงานเขียน โดยลิขสิทธิ์จะมีผลตลอดชีวิตของผู้คิดค้นจนถึงอีก 50 ปีหลังจากผู้คิดค้นเสียชีวิต นอกจากนี้ลิขสิทธิ์จะมีผลคุ้มครองผลงานสร้างสรรค์ด้านสื่อสารมวลชน เช่น ผลงานทางโทรทัศน์ ทางวิทยุ เพลง หรือภาพยนตร์ เป็นระยะเวลา 50 ปี และ 25 ปี สำหรับผลงานด้านภาพถ่าย โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรืองานออกแบบซึ่งลิขสิทธิ์จะมีผลคุ้มครองในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) อายุของผลงาน ไม่เกิน 50 ปีที่ผู้คิดค้นเสียชีวิตแล้ว เช่น หนังสือ หุ่น หนังสือ ตะลุง งานเขียนละคร เพลง การเต้นรำ การร่ายรำ ภาพวาดประติมากรรม งานแกะสลัก สุนทรพจน์ สถาปัตยกรรม และอื่นๆ
- (2) หากลิขสิทธิ์นั้นมิใช่ผู้เป็นเจ้าของมากกว่า 1 คน สิทธินั้นจะยังคงอยู่จนกระทั่งผู้เป็นเจ้าของคนสุดท้ายได้เสียชีวิตไปแล้วไม่เกิน 50 ปีหลังจากนั้นสิ่งประดิษฐ์คิดค้นจะสามารถเปลี่ยนหรือยกให้ผู้อื่นต่อไป
- (3) อายุของผลงาน ไม่เกิน 50 ปี หลังการประกาศสิทธิของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ภาพยนตร์ ภาพถ่าย ฐานข้อมูล และผลงานที่เกิดจากการดัดแปลงปรับเปลี่ยนใดๆ
- (4) อายุของผลงาน ไม่เกิน 50 ปี หลังจากทำงานวรรณกรรมนั้นได้ตีพิมพ์ครั้งแรก
- (5) อายุของผลงาน ไม่เกิน 50 ปี หลังจากทีองค์กรหรือหน่วยงานได้ประกาศสิทธิในการเป็นเจ้าของครั้งแรก

3.3) กฎหมายเครื่องหมายการค้า

การคุ้มครองสิทธิจากเครื่องหมายการค้าในประเทศอินโดนีเซียอยู่ภายใต้กฎหมายเครื่องหมายการค้าฉบับที่ 15 ปี 2001 (ปี พ.ศ. 2544) ซึ่งกฎหมายด้านเครื่องหมายการค้าจะมีผลบังคับใช้สำหรับผู้ที่ยื่นขอเครื่องหมายการค้าเท่านั้น โดยจะมีผลคุ้มครอง 10 ปี ซึ่งสามารถขยายระยะเวลาการคุ้มครองได้ และหลังการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว เครื่องหมายนั้นต้องมีการใช้ในทางการค้าจริงภายในระยะเวลา 3 ปี มิฉะนั้นจะถูกลบเลิกการจดทะเบียนได้

1.5.5 หน่วยงานที่สำคัญในการติดต่อธุรกิจ

เพื่ออำนวยความสะดวกและความเข้าใจของนักลงทุนที่สนใจลงทุนในเมืองจาการ์ตา สามารถติดต่อไปยังหน่วยงานต่อไปนี้

ตารางที่ 15 หน่วยงานที่สำคัญในจาการ์ตา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา	
ที่อยู่	Office of Commercial Affairs, Jl. Mega kuningankav, E3.3 No.3 (lot 8.8), Jakarta 12950
โทรศัพท์	+62 21 29328217-18
โทรสาร	+62 21 29328219
อีเมลล์	enquiry@thaitrade.co.id, mincomjk@cbn.net.id
บริษัท การบินไทยจำกัด (มหาชน) กรุงจาการ์ตา	
ที่อยู่	BDN Building, 19th FL, Jl. MH Thamrin No.5 Jakarta 10340
โทรศัพท์	+62 21 230 2551
โทรสาร	+62 21 315 3386
อีเมลล์	-
สำนักงานกฎหมาย Radjiman Bilitea & Partners	
ที่อยู่	Jl. H.R. Rasuna Said Kav. C-20-21, Jakarta 12940
โทรศัพท์	+62 21 2951-6868
โทรสาร	+62 21 2951-6869
อีเมลล์	-
Indonesia Chamber of Commerce and Industry	
ที่อยู่	Menara KADIN Indonesia, 24th Floor, Jl H. R. Rasuna Said X-5 Kav. 2-3, Jakarta 12950, INDONESIA
โทรศัพท์	+62-21-5274503
โทรสาร	+62-21-5274505
อีเมลล์	info@bsd-kadin.org

Jakarta Chamber of Commerce and Industry	
ที่อยู่	KompleksMajapahitPermai, Blok B/21-22-23 Jl. Majapahit, No. 18-20-22 Jakarta 10160, P.O. Box. 3077 Indonesia
โทรศัพท์	+62 21 3808091, 3844533
โทรสาร	+62 21 3844549
อีเมล	kadinjkt@indosat.net.i
สมาคมธุรกิจไทยในอินโดนีเซีย	
ที่อยู่	ยังไม่มีที่ทำการถาวร แต่มีผู้ประสานงานอยู่ ณ ที่ทำการของสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงจาการ์ตา
Indonesia Chamber of Commerce and Industry	
ที่อยู่	Menara KADIN Indonesia, 24th Floor, Jl H. R. Rasuna Said X-5 Kav. 2-3, Jakarta 12950, INDONESIA
โทรศัพท์	+62-21-5274503
โทรสาร	+62-21-5274505
อีเมล	info@bsd-kadin.org
Jakarta Chamber of Commerce and Industry	
ที่อยู่	KompleksMajapahitPermai, Blok B/21-22-23 Jl. Majapahit, No. 18-20-22 Jakarta 10160, P.O. Box. 3077 Indonesia
โทรศัพท์	+62 21 3808091, 3844533
โทรสาร	+62 21 3844549
อีเมล	kadinjkt@indosat.net.i
Department of Trade	
ที่อยู่	Jalan M.I. RidwanRais No. 5 Blok I, Lt. III Jakarta Pusat
โทรศัพท์	+62 21 3840138, 3841961 pes. 1228
โทรสาร	+62 21 3846106
อีเมล	mendag@depdag.go.id

Department of Justice and Human Rights	
ที่อยู่	I. H.R., Rasuna Said Kav., 6-7 Kuningan, Jakarta 12940
โทรศัพท์	+62 21-525 3004
โทรสาร	+62 21-526 3082
อีเมล	-
Department of Industry	
ที่อยู่	JalanJend. GatotSubroto Kav.52-53 Jakarta 12950, Indonesia
โทรศัพท์	+62 21 525 2194, 5271380, 5271387-88
โทรสาร	+62 21 5261086
Department of Foreign Affairs	
ที่อยู่	JalanPejambon No. 6 Jakarta Pusat 10110 Indonesia
โทรศัพท์	+62 21 3813453
โทรสาร	+62 21 3857316
อีเมล	infomed@deplu.go.id
Department of Agriculture	
ที่อยู่	Jl. Harsono RM. No. 3, Ragunan-Jakarta 12550, Indonesia
โทรศัพท์	+62 21 782 2803
โทรสาร	-
อีเมล	mail@deptan.go.id
Department of Energy and Mineral Resources	
ที่อยู่	Jl. Medan Merdeka Selatan No.18 Jakarta 10110 Indonesia
โทรศัพท์	62-21 351 9881
โทรสาร	62-21 351 9881
อีเมล	pusdatin@esdm.go.id

Department of Religion Affairs	
ที่อยู่	JalanLapanganBanteng Barat No. 3 – 4 Jakarta 10710 Indonesia
โทรศัพท์	62-21 381 2306, 348 3004, 384 3005 ext 248/531
โทรสาร	62-21 381 2306
อีเมล	pikmas@depag.go.id
Department of Manpower and Transportation	
ที่อยู่	Jl. Jend.,GatotSubroto Kav.51, Jakarta 12950
โทรศัพท์	+62 21 5229285
โทรสาร	+62 21 7974488
อีเมล	redaksi_balitfo@depnakertrans.go.id

ที่มา: Indonesia Investment Coordinating Board (2014)

ส่วนที่ 2 อุตสาหกรรมที่มีโอกาสในเมืองเป้าหมาย: กรณีศึกษาอุตสาหกรรมยานยนต์และ ชิ้นส่วน

2.1 ภาพรวมอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในประเทศอินโดนีเซีย

อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของประเทศไทยและอินโดนีเซีย ถือว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญของประเทศ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้นๆ ได้อย่างมหาศาล โดยอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของไทยนั้นมีมูลค่ามากถึง 323,421 ล้านบาท ในปี 2555 คิดเป็นสัดส่วนต่อ GDP ประมาณร้อยละ 9.1 มีการจ้างงานในระดับแรงงานฝีมือมากกว่า 5 แสนคน และยังคงก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากมาย ทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และอุตสาหกรรมบริการในด้านการเงิน และการประกันภัย สำหรับอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียถือเป็น 1 ใน 6 อุตสาหกรรมสำคัญที่รัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างชัดเจน และจัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเติบโตสูง (High Growth Industry) โดยเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตเร็วที่สุดในอาเซียน ในช่วงปี 2549-2556 พบว่ามีการเติบโตขึ้น 2 เท่าตัว และมีแนวโน้มการเติบโตได้อีกมาก จึงเป็นที่น่าจับตามองว่า อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียจะมาแทนที่ประเทศไทยหรือไม่ หรือจะเป็นโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เพื่อส่งต่อไปให้กับบริษัทแม่

เมื่อพิจารณาภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของอินโดนีเซียแล้ว พบว่าเป็นประเทศหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจากปี 2552 ซึ่งเป็นปีที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจโลกทางด้านการเงิน แต่เศรษฐกิจของอินโดนีเซียยังคงเติบโตได้ถึงร้อยละ 5 และขยายตัวถึงร้อยละ 6.5 ในปี 2554 และร้อยละ 6.2 ในครึ่งปีแรกของปี 2555 และคาดการณ์การเติบโตประมาณปีละร้อยละ 6-7 ในอีก 5 ปีข้างหน้า ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมของอินโดนีเซียมีการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจากรายงานด้านความสามารถในการแข่งขัน พบว่าอินโดนีเซียมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจดีขึ้นมาอยู่ลำดับที่ 25 ในปี 2555 จากลำดับที่ 89 ในปี 2550

ด้านประชากรนั้นอินโดนีเซียถือเป็นประเทศที่มีประชากรมากที่สุดในอาเซียน ประมาณ 240 ล้านคน โดยร้อยละ 50 ของประชากรมีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งเป็นทั้งกำลังแรงงานและชนชั้นผู้บริโภค สัดส่วนชนชั้นกลางเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 25 ในปี 2542 เป็นประมาณร้อยละ 43 ในปี 2552 และคาดว่าจำนวนชนชั้นกลางในอินโดนีเซีย จะเพิ่มกว่าเท่าตัวจากประมาณ 45 ล้านคนในปัจจุบันเป็นราว 93 ล้านคนในอีก 10 ปีข้างหน้า ซึ่งหมายถึงศักยภาพการขยายตัวของการบริโภคที่มหาศาล การบริโภคใน

ประเทศของอินโดนีเซียจึงถือเป็นแรงผลักดันเศรษฐกิจมากกว่าภาคการส่งออก ปัจจุบันชาวอินโดนีเซียมีความต้องการซื้อรถยนต์มากขึ้น จากเดิมที่นิยมซื้อรถจักรยานยนต์ (ตลาดรถจักรยานยนต์อินโดนีเซียมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากจีนและอินเดีย) แต่ Association of Motorcycle Industries คาดว่าตลาดรถจักรยานยนต์จะเริ่มอึมตัวภายในปี 2558 ด้วยสัดส่วนรถจักรยานยนต์ต่อจำนวนประชากรอยู่ที่ 1:2 สวนทางกับความต้องการซื้อรถยนต์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างแข็งแกร่งและกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันอัตราการครอบครองรถยนต์ของอินโดนีเซียต่อจำนวนประชากรอยู่ที่ 1:35 เทียบกับของไทย 1:4 และมาเลเซีย 1:7 จึงถือว่ามีแนวโน้มการเติบโตได้อีกมาก

รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนและตั้งเป้าหมายชัดเจน (Road Map) ในการผลิตรถยนต์ต้นทุนต่ำ อาทิ Eco cars ให้ได้ภายในปี พ.ศ. 2555 และเป็นฐานการผลิตของรถ Hybrid อย่างเต็มรูปแบบภายในปี พ.ศ. 2563 รวมทั้งมีมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์เพื่อกระตุ้นการผลิตรองรับการบริโภค และลดทอนการนำเข้า ได้แก่

➤ งดเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 5-10 ปี ตั้งแต่วันเริ่มทำการผลิตและจำหน่ายสินค้าและเมื่อครบระยะเวลาดังกล่าวจะได้ลดภาษีลงร้อยละ 50 เป็นเวลาต่อเนื่องอีก 2 ปี¹⁷

➤ ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสินค้านำเข้าในกลุ่มวัตถุดิบ/สินค้าขั้นกลางสำหรับการผลิตเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อประกอบเป็นรถยนต์ภายในประเทศ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 76.9 ทั้งนี้อัตราภาษีปกติสำหรับการนำเข้ารถยนต์นั่ง/รถยนต์เพื่อการพาณิชย์เก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 0-50 ชิ้นส่วนยานยนต์เก็บภาษีนำเข้าร้อยละ 0-10 สำหรับประเทศคู่ค้าในอาเซียนหรืออาเซียนกับคู่เจรจาอื่นๆ ได้ลดภาษีการนำเข้าเหลือร้อยละ 0 ไปแล้วในปี 2553 ที่ผ่านมา

➤ ลดภาษีรายได้เป็นพิเศษให้แก่นักลงทุนที่ผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีราคาประหยัด เพื่อให้ผู้บริโภครายได้น้อยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศสามารถเป็นเจ้าของรถยนต์ได้ โดยมีเงื่อนไขว่ารถยนต์ดังกล่าวต้องมีราคา 40-80 ล้านบาทสำหรับรถยนต์ไฮบริดจ์ มีอัตราการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงไม่เกิน 22 กิโลเมตรต่อลิตร ใช้ส่วนประกอบภายในประเทศขั้นต่ำร้อยละ 80 และมีมาตรฐานมลพิษที่ Euro III

¹⁷ มีผลบังคับใช้เดือนสิงหาคม 2554 ซึ่งมีข้อกำหนดว่าต้องมีมูลค่าการลงทุนมากกว่า 1 ล้านบาทรูปีเยาะห์ และมีเงินฝากกับธนาคารกลางอินโดนีเซียร้อยละ 10 ของเงินลงทุน โดยครอบคลุมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาควิศวกรรม "pioneer" ซึ่งหมายรวมถึงภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ก็ได้อันสืบจากมาตรการดังกล่าวด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ อินโดนีเซียมีนโยบายคงอัตราภาษีรถยนต์สำเร็จรูปนำเข้าจากต่างประเทศ (CBU) ไว้ในระดับสูง (ส่วนใหญ่มีอัตราภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 40) ทำให้ต้นทุนการนำเข้ารถยนต์เพิ่มขึ้นสูงกว่าผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศ ซึ่งเป็นการจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติตัดสินใจเข้ามาลงทุนสร้างฐานการผลิตในอินโดนีเซียมากขึ้น เป็นการลดต้นทุนจากภาระทางภาษีดังกล่าว ซึ่งเมื่อพิจารณาตามเม็ดเงินลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ภาคการผลิตต่างๆ ของอินโดนีเซียในปี 2555 พบว่าอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนมี FDI มูลค่า 1,840 ล้านดอลลาร์ คิดเป็นร้อยละ 7.46 ของ FDI ของอินโดนีเซีย ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 5 ของภาคการผลิตที่มี FDI เข้ามามากที่สุด และคาดว่าหลังจากปี 2558 FDI ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียจะเพิ่มขึ้นเป็น 5,877 ล้านดอลลาร์ มีสัดส่วนร้อยละ 11.0 และเลื่อนขึ้นมาอยู่ลำดับที่ 4 ของภาคการผลิตที่มี FDI เข้ามามากที่สุด

อย่างไรก็ตาม แม้อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของอินโดนีเซียจะมีการเติบโตเร็วมาก จนคาดว่าจะมาแทนที่การเป็นศูนย์กลางการผลิตของอาเซียนแทนประเทศไทย ประกอบกับศักยภาพด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น นอกเหนือจากนี้อินโดนีเซียยังมีจุดแข็งในด้านต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่าไทย (ไทย 10 เหรียญสหรัฐ/วัน อินโดนีเซีย 8 เหรียญสหรัฐ/วัน) แต่ทั้งนี้คงไม่ใช่ในระยะเวลายาวไกล เนื่องจากอินโดนีเซียยังไม่พร้อมในหลายๆ เรื่อง เช่น โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งถนน สะพาน ท่าเรือ ไฟฟ้า และน้ำประปา เป็นต้น ปัญหาการจราจรที่ติดขัดอย่างรุนแรง เพราะยังมีถนนไม่เพียงพอ ทำให้เสียเวลาและมีต้นทุนค่าขนส่งมากขึ้น ความไม่ชัดเจนในกฎระเบียบด้านการลงทุนและไม่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ การขาดแคลนอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting Industry) ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงขาดแคลนแรงงานที่มีประสิทธิภาพและมีทักษะความชำนาญในอุตสาหกรรม ขาดแคลนภาคการชิ้นส่วนยานยนต์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญการผลิต นอกจากนี้อินโดนีเซียยังมีกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่เข้มงวด ทำให้ผู้ที่เข้ามาลงทุนต้องระมัดระวังอย่างมากในการบริหารจัดการด้านบุคลากร

ในส่วนของความคล้ายคลึงของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของไทยและอินโดนีเซียในด้านการรับจ้างผลิต ได้รับเทคโนโลยีเฉพาะในขั้นการผลิตแต่ไม่ได้รับเทคโนโลยีในด้านการออกแบบ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และการตลาด โดยหากประเทศไทยใดสามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีจากนักลงทุนต่างชาติเพื่อยกระดับจากประเทศผู้รับจ้างผลิต เป็นประเทศเจ้าของเทคโนโลยี นวัตกรรม และการออกแบบ ก็จะเป็นโอกาสให้ประเทศนั้นขึ้นมาเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยานยนต์ของภูมิภาคอาเซียนได้ ซึ่งอินโดนีเซียนับว่ายังมีข้อจำกัดอยู่มากในด้านของบุคลากรระดับสูง ตลอดจนขาดแคลนแรงงานฝีมือที่สามารถทำการผลิตได้หลากหลายและซับซ้อน ทำให้การยกระดับขึ้นมาแทนที่อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของไทยยังเป็นไปได้ยากในปัจจุบันแต่ถึงกระนั้นผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

ของไทยคงจะวางใจความเหนือชั้นของไทยในปัจจุบันไม่ได้ การปรับตัวไปสู่ขั้นสูงกว่าของเทคโนโลยีการผลิตยานยนต์ใหม่ๆ เป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องเตรียมตัวให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากอินโดนีเซียมีข้อได้เปรียบเรื่องขนาดและความต้องการของตลาด ชนชั้นแรงงานจำนวนมาก ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์ของอินโดนีเซียก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำด้านการส่งออกในอนาคตได้ ดังนั้นจำเป็นที่ภาครัฐของไทยควรเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน ในด้านความได้เปรียบเชิงต้นทุนการผลิต การอุดหนุนภาคอุตสาหกรรม เสริมศักยภาพแรงงานและจำนวนแรงงานที่มีฝีมือ สร้างความมั่นคงทางการเมือง การช่วยเหลือภาคอุตสาหกรรมกรณีเกิดภัยธรรมชาติ ขณะเดียวกันการออกกฎหมายหรือเงื่อนไขต่างๆ ควรคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงและเหมาะสมกับช่วงเวลา มีการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และสถาบันวิจัยต่างๆ เพื่อพัฒนางานวิจัยมาปรับใช้ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น และปรับตัวไปสู่เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่กำลังจะมาในอุตสาหกรรมยานยนต์ ทั้งเรื่องของรถยนต์ไฟฟ้า รถยนต์พลังงานเชื้อเพลิง (Fuel cell) เพื่อคงฐานะการเป็นศูนย์กลางการผลิตยานยนต์ของภูมิภาคต่อไป

2.2 อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในเมืองจकार์ตา

ด้านอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในเมืองจकार์ตา ถือว่าเป็นฐานการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งนักลงทุนที่มาลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าวส่วนใหญ่มาจาก ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐ และอินเดียโดยค่ายที่ให้ความสนใจเมืองจकार์ตา เช่น โตโยต้า ไฉท์ทิส ชูซูกิ นิสสัน BMW และ Mercedes Benz นิสสัน นอกจากนี้อีกหนึ่งค่ายยักษ์ใหญ่ที่แสดงความสนใจที่จะใช้จकार์ตาเป็นฐานการผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนก็คือ ค่ายโตโยต้าบริษัทที่เข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ในจकार์ตาจะเป็นในลักษณะ รั้งจ้างผลิต โดยนำชิ้นส่วนยานยนต์ (Complete Knock Down : CKD) มาประกอบเท่านั้นโดยส่วนมากโรงงานที่จकार์ตาจะผลิต ได้แก่ รถอเนกประสงค์ - รถตู้ อาที เอ็กซ์เทรล, เออร์แวน โดยรถดังกล่าวจะเน้นส่งออก ส่วนรุ่นอื่นๆ ที่มีการผลิตก็จะเป็นการผลิตเพื่อป้อนตลาดในประเทศเป็นส่วนใหญ่จากการที่ลักษณะการผลิตยานยนต์ในจकार์ตาเป็นแบบรั้งจ้างผลิตทำให้ได้รับเทคโนโลยีเฉพาะในชั้นการผลิต แต่ไม่ได้รับเทคโนโลยีในชั้นการออกแบบ การสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และด้านการตลาดซึ่งเป็นที่อินโดนีเซียจะต้องหาทางถ่ายเทมาจากนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งหากประสบความสำเร็จในการยกระดับจากประเทศผู้รับจ้างผลิต เป็นประเทศเจ้าของเทคโนโลยี นวัตกรรม และการออกแบบ โอกาสที่จะเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในภูมิภาคอาเซียนก็เป็นเรื่องที่ไม่ยาก ทั้งนี้แม้กฎหมายภายในของอินโดนีเซีย จะเปิดช่องให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ถึงร้อยละ 100

ในด้าน การประกอบรถยนต์ แต่ในชั้นการจัดจำหน่าย และการตลาด ก็ยังใช้ระบบการจัดตั้งบริษัทท้องถิ่น ให้ทำหน้าที่แทนในลักษณะ joint venture จึงนับเป็นอุปสรรคประการหนึ่งในการได้รับการถ่ายทอด เทคโนโลยีในทางการตลาด ฯลฯ

อย่างไรก็ตามเมืองจकार์ตายังมีข้อจำกัดหลายอย่างในการที่จะเป็นฐานการผลิตให้บริษัทยานยนต์ต่างชาติในการส่งออก เพราะยังขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะสูง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของอุตสาหกรรมยานยนต์ จึงเห็นได้ว่า โครงสร้างการผลิตของไทยยังได้เปรียบอินโดนีเซียที่จะรักษาการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาค เนื่องจากร้อยละ 38 ของรถยนต์ที่ผลิตในไทยเป็นไปเพื่อการส่งออก นักลงทุนต่างชาติจึงยังต้องนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาในไทยเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานของประเทศที่ต้องส่งออก และในภาคการผลิต รัฐบาลไทยยังอนุญาตให้บริษัทต่างชาติถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 แต่หากเป็นธุรกิจบริการ จะต้องขออนุญาตกับคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวก่อน แต่ก็มักจะได้รับอนุญาต จึงไม่มีข้อจำกัดใดๆ เช่นในอินโดนีเซีย

อย่างไรก็ตามโอกาสที่ไทยจะเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในเมืองจकार์ตานั้น หากพิจารณาศักยภาพในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ของไทย พบว่าค่อนข้างมีศักยภาพเมื่อเทียบกับอินโดนีเซียดังนั้นไทยจึงยังมีโอกาสเข้ามาเติมเต็มช่องว่างในห่วงโซ่การผลิตยานยนต์ในอินโดนีเซียได้อีกดังจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตรถยนต์อันดับ 1 ของอาเซียนมีศักยภาพในการผลิตรถยนต์ที่มีความเฉพาะใน 3 ผลิตภัณฑ์ได้แก่รถปิกอัพ 1 ตัน รถยนต์ประหยัดพลังงานหรืออีโคคาร์ และรถยนต์ขนาดเล็กคุณภาพสูงซึ่งในส่วนของรถจักรยานยนต์ไทยมีการผลิตเป็นอันดับ 3 รองจากอินโดนีเซียและเวียดนาม ดังนั้นผู้ประกอบการไทยสามารถออกไปตั้งฐานการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนในเมืองจकार์ตาได้ แต่ถึงแม้ว่าอินโดนีเซียจะเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติลงทุนได้สัดส่วนร้อยละ 100 ของการลงทุนทั้งหมดแต่ในหลายธุรกิจมีข้อจำกัด ในการลงทุนบางธุรกิจจำเป็นต้องร่วมทุนหรือจดทะเบียนคู่กับผู้ประกอบการในอินโดนีเซียเนื่องจากข้อกฎหมายที่บังคับไว้จึงยังไม่เปิดโอกาสให้ต่างชาติทั้งหมด ดังนั้นการหาหุ้นส่วนธุรกิจอินโดนีเซียที่ดีก็จะช่วยให้ผู้ประกอบการในจकार์ตารับรู้มากขึ้น

ส่วนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนในเมืองจากร์ตา

จากการจัดกิจกรรม Fact Finding ในพื้นที่เป้าหมายและอุตสาหกรรมเป้าหมาย พบว่า จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบในจากร์ตาสามารถสรุปได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบในจากร์ตา

SWOT	ปัจจัย
จุดแข็ง (Strength)	<ul style="list-style-type: none">- ประชากรในจากร์ต้ามี่จำนวนมากสะท้อนถึงโอกาสเติบโตของยอดขายยานยนต์ในจากร์ตาประกอบกับเศรษฐกิจในจากร์ต้ามี่มีการขยายตัวในเกณฑ์ดีจึงเป็นแรงส่งสำคัญให้ความต้องการยานยนต์ในจากร์ตาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง- นักลงทุนต่างชาติมีการขยายการผลิตในจากร์ตาเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการลงทุนอาทิปัญหาทางการเมืองและภัยธรรมชาติที่เกิดในประเทศอื่นๆ เช่น สึนามิในญี่ปุ่น หรืออุทกภัยในไทย
จุดอ่อน (Weakness)	<ul style="list-style-type: none">- ปัจจุบันจากร์ตายังขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีฝีมือที่สามารถทำการผลิตได้หลากหลายและซับซ้อน- การจราจรในจากร์ตายังมีปัญหาคาดขัดอย่างรุนแรง เพราะถนนยังไม่เพียงพอ ทำให้เสียเวลาในการขนส่งสินค้าและต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น- ต้นทุนค่าจ้างแรงงานในจากร์ต้ามี่แนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นในทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2553 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ที่ประมาณ 3,894 บาท/เดือน และเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 6,685 บาท/เดือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 71.67

ตารางที่ 17 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT) ของอุตสาหกรรมยานยนต์และ
ชิ้นส่วนประกอบในจकार์ตา (ต่อ)

SWOT	ปัจจัย
<p>โอกาส (Opportunity)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลอินโดนีเซียมีแผนและตั้งเป้าหมายชัดเจน (Road Map) ในการผลิตรถยนต์ต้นทุนต่ำ อาทิ Eco cars ตั้งตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2555 และเป็นฐานการผลิตของรถ Hybrid อย่างเต็มรูปแบบภายในปี พ.ศ. 2568 - อินโดนีเซียมีนโยบายคงอัตราภาษีรถยนต์สำเร็จรูปนำเข้าจากต่างประเทศ (CBU) ไว้ในระดับสูง (ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะมีอัตราภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 40) ส่งผลให้ภาระต้นทุนเพิ่มขึ้นจากภาษีที่สูงกว่าผู้ผลิตชิ้นส่วนภายในประเทศเองซึ่งเป็นการจูงใจนักลงทุนต่างชาติตัดสินใจเข้ามาลงทุนสร้างฐานการผลิตในอินโดนีเซียมากขึ้นเพื่อเป็นการลดต้นทุนจากภาระทางภาษีดังกล่าว - อุตสาหกรรมยานยนต์เป็น 1 ใน 6 กลุ่มอุตสาหกรรม ที่รัฐบาลอินโดนีเซียมุ่งเน้น โดยจัดอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอัตราการเติบโตสูง (High Growth Industry) - ภาครัฐมีมาตรการในด้านต่างๆ ในการสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์ เพื่อกระตุ้นการผลิตรองรับการบริโภค - ภาครัฐมีนโยบายลดภาษีรายได้เป็นพิเศษให้แก่พนักงานที่ผลิตรถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีราคาประหยัดเพื่อให้ผู้บริโภครายได้น้อยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศสามารถเป็นเจ้าของรถยนต์ได้
<p>อุปสรรค (Threat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คู่แข่งที่มีความแข็งแกร่ง อย่างประเทศไทย เวียดนาม

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการลงทุนในจากรัต

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในด้านต่างๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในเมืองจากรัตรวมไปถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านธุรกิจอย่างไรก็ตาม การลงทุนในเมืองจากรัตยังคงต้องคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคของการลงทุน ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

- จากรัตยังมีปัญหาการจราจรที่ติดขัดอย่างรุนแรง เพราะยังมีถนนไม่เพียงพอ ทำให้เสียเวลาและมีต้นทุนในการขนส่งมากขึ้น
- โครงสร้างสาธารณูปโภคที่ยังอยู่ในช่วงกำลังพัฒนา โดยเฉพาะการเวนคืน ที่ดินเพื่อสร้างถนนนั้นทำได้ยาก ส่งผลให้การขนส่งและการก่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่มีปัญหา รวมไปถึงยังขาดแคลนสาธารณูปโภคพื้นฐานที่มีประสิทธิภาพ อาทิ ถนน สะพาน ท่าเรือ ไฟฟ้า และน้ำประปา เป็นต้น
- กรุงจากรัตถือเป็นหนึ่งในเมืองหลวงที่ได้ชื่อว่าประสบปัญหาความแออัดมากที่สุดในโลก อีกทั้งยังมีปัญหาการขาดแคลนน้ำ น้ำท่วม และปัญหามลพิษ
- จากรัตยังขาดแคลนแรงงานที่มีประสิทธิภาพ มีทักษะและความชำนาญในแต่ละอุตสาหกรรม
- กฎระเบียบด้านการลงทุนหลายประเด็นไม่ชัดเจน และไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินธุรกิจ มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบบ่อย และมีความซับซ้อนในขั้นตอนการดำเนินงาน

บรรณานุกรม

คู่มือการค้าและการลงทุนสินค้าสิ่งทอ แฟชั่น และเครื่องนุ่งห่ม ในตลาดอินโดนีเซีย
สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงจาการ์ตา สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2557

โครงการพัฒนาความร่วมมือเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
http://www.smeasean.com/country_info.php?id=2&group=2 สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2557

ศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ. (2556). คู่มือการประกอบธุรกิจ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย.
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน.

Central Bureau of Statistics Bandung. (2014). Available from <http://bandungkota.bps.go.id>

Indonesia Investment Coordinating Board. (2014). Available from <http://www4.bkpm.go.id/contents/p16/statistics/17#.U6pu4ZSSxi8>

INDONESIA PERFORMANCE AND INVESTMENT OPPORTUNITY. (2014). Available from
<http://www.sesric.org/files/fdi-workshop/presentations/s3-bkpm-ind.pdf>

jakarta.go.id. (2014). Available from <http://www.jakarta.go.id/eng/news/2013/10/the-development-of-the-jakarta-consumer-price-index-in-july-2012-experiencing-inflation-0.55-percent>

hoteltravel.com (2014).<http://www.hoteltravel.com/th/indonesia/jakarta/business-in-jakarta.htm>

World Population Statistics. (2014). Available from <http://www.worldpopulationstatistics.com/jakarta-population-2013/>.

Statistic of Foreign Direct Investment Realization Based on Capital Investment Activity Report (LKPM) by Location, Q4 2012, BKPM. Available from
<http://www2.bkpm.go.id/contents/p16/PUBLICATIONS%20%20STATISTICS/3#.U-kJ6cYcTml>

Thai Trade Center. (2014) Available from <http://www.thaitrade.co.id/media/50ee2788133e5.pdf>

ภาคผนวก ก

เศรษฐกิจ ภาพรวมการค้าและการลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย

ตารางที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้น (GDP) รายสาขา ปี 2556

หน่วย: 1,000 ล้านดอลลาร์

สาขาเศรษฐกิจ	2555	2556	สัดส่วนปี 2556 (ร้อยละ)
การเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และป่าไม้	1,190,412.4	1,311,037	14.43
เหมืองแร่	970,599.6	1,020,773	11.24
การผลิต	1,972,846.6	2,152,593	23.70
ไฟฟ้า ก๊าซ และน้ำ	65,124.9	70,075	0.77
ก่อสร้าง	860,964.8	907,267	0.00
การค้า โรงแรม และภัตตาคาร	1,145,600.9	1,301,506	9.99
ขนส่ง และการสื่อสาร	549,115.5	636,888	14.33
การเงิน อสังหาริมทรัพย์ และบริการทางธุรกิจ	598,523.2	683,010	7.01
บริการอื่นๆ	888,676.4	1,000,823	7.52
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเบื้องต้น	8,241,864.3	9,083,972	11.02

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา [http://www.bi.go.id/web/en/Stistik+Ekonomi+dan+Keuangan+indonesia/Versi+ HTML/ Sektor+Riil/](http://www.bi.go.id/web/en/Stistik+Ekonomi+dan+Keuangan+indonesia/Versi+HTML/Sektor+Riil/)

วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 2 ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศอินโดนีเซีย ปี 2555-2556 ^{1/}

ดัชนีชี้วัด ^{1/}	2553	2554	2555	2556
GDP (ราคาปัจจุบัน) (พันล้านเหรียญ สรอ.)	709.34	845.57	877.80	870.28
อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	6.2	6.5	6.3	5.8
ประชากรและรายได้				
ประชากร(ล้านคน) ^{2/}	243.0	245.6	248.6	253.6
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ^{2/}	7.1	6.6	6.4	6.2
GDP Per capita (ราคาปัจจุบัน) (เหรียญ สรอ.) ^{2/}	2,984	3,508	3,590	3,509
GDP Per capita (ราคาปัจจุบัน) (รูเปี๊ยะ) ^{2/}	27,128,496	30,781,134	33,662,690	36,635,712
ราคาและการเงิน				
อัตราแลกเปลี่ยนต่อเหรียญ สรอ.	9,061	9,300	9,427	10,341.6

ตารางที่ 2 ดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศอินโดนีเซีย ปี 2555-2556 ^{1/}(ต่อ)

ดัชนีชี้วัด ^{1/}	2553	2554	2555	2556
อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ)	7.0	7.3	5.5	4.5
ดุลการค้าและดุลบริการ				
ดุลการค้า (ล้านเหรียญ สรอ.) ^{3/}	30,627	34,783	8,618	6,016*
ดุลบริการ ^{3/}	-9,324	-10,632	-10,331	-12,067*
เงินสำรองระหว่างประเทศ ^{3/}	30,285	11,857	215	-7,325*

หมายเหตุ: ^{1/} <http://www.imf.org/>

^{2/} <http://www.kemendag.go.id/en/economic-profile/indonesia-export-import/indonesia-trade-balance>

^{3/} <http://www.bi.go.id/sdds/>

*Provisional figures

ที่มา: Bank Indonesia, CIA World Factbook, World Bank, Statistics Indonesia, Bank Indonesia and International Monetary Fund (IMF) วันที่สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2555

ตารางที่ 3 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศของอินโดนีเซีย ปี 2552-2556

หน่วย: ล้านเหรียญ สรอ.

รายการ	มูลค่าการค้า				
	2552	2553	2554	2555	2556
มูลค่าการค้าโดยรวม	193,115,274	260,095,085	328,075,642	327,186,366	313,253,006
มูลค่าส่งออก	119,645,743	158,074,492	200,787,525	188,146,131	180,293,992
มูลค่านำเข้า	73,469,531	102,020,593	127,288,117	139,040,235	132,959,014
การส่งออกสุทธิ	46,176,212	56,053,899	73,499,408	49,105,896	47,334,978

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา <http://www.bi.go.id/web/en/Statistik/Statistik+Ekonomi+dan+Keuangan+Indonesia/>

Versi+HTML/Sektor+Eksternal/ วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 4 สินค้าส่งออกที่สำคัญของอินโดนีเซียในปี 2555-2556

หน่วย: ล้านเหรียญ สรอ.

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่าปี 2555	มูลค่าปี 2556
1	ถ่านหิน	26,177,958	23,510,392
2	น้ำมันปาล์ม	18,421,196	16,518,525
3	ก๊าซธรรมชาติ	17,670,963	15,689,119
4	ผลิตภัณฑ์ยางแปรรูป	10,368,056	12,970,966

ตารางที่ 4 สินค้าส่งออกที่สำคัญของอินโดนีเซียในปี 2555-2556 (ต่อ)

หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่าปี 2555	มูลค่าปี 2556
5	สิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	12,510,045	12,770,966
6	ก๊าซธรรมชาติเหลว	11,943,551	12,187,863
7	อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือวัด และเลนส์แว่นตา	11,067,388	10,716,148
8	น้ำมันดิบ	12,723,142	10,568,458
9	ผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน	9,189,467	8,614,179
10	กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	3,938,376	3,732,138
รวม 10 รายการ		134,010,142	127,278,754
อื่นๆ		54,135,989	53,015,238
รวมทั้งสิ้น		188,146,131	180,293,992

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา <http://www.bi.go.id/web/en/Statistik/Statistik+Ekonomi+dan+Keuangan+Indonesia/Versi+HTML/Sektor+Eksternal/> วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 5 มูลค่าการส่งออกของอินโดนีเซีย จำแนกตามรายประเทศ ปี 2552-2556

หน่วย: ล้านเหรียญ สหรัฐ.

ประเทศ	มูลค่าการค้า				
	2552	2553	2554	2555	2556
จีน	11,572.90	15,575.30	23,334.50	21,566.90	26,945.20
ญี่ปุ่น	19,299.70	25,487.40	32,494.90	28,914.40	26,677.70
เกาหลีใต้	8,225.60	12,522.00	14,660.20	14,018.50	16,270.00
สิงคโปร์	11,172.90	14,098.10	16,436.70	16,059.70	15,724.90
สหรัฐ	10,802.40	14,237.60	16,738.70	14,733.40	15,622.10
อินเดีย	7,561.40	9,662.10	13,474.30	12,399.60	12,529.1
มาเลเซีย	6,847.50	9,332.40	10,902.10	11,069.10	10,475.40
ไต้หวัน	3,358.00	4,784.40	6,488.00	6,146.40	7,760.20
ไทย	3,262.50	4,546.90	5,562.60	6,562.40	6,051.30

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา <http://www.bi.go.id/web/en/Statistik/Statistik+Ekonomi+dan+Keuangan+Indonesia/Versi+HTML/Sektor+Eksternal/> วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 6 สินค้านำเข้าสำคัญของอินโดนีเซียในปี 2556

หน่วย: ล้านบาท สรอ.

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า ปี 2555	มูลค่า ปี 2556
1	ผลิตภัณฑ์โลหะพื้นฐาน	20,904,424.00	19,191,815.00
2	อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือวัด และเลนส์แว่นตา	19,645,155.00	19,581,953.00
3	เคมีภัณฑ์	9,288,016.00	9,219,775.00
4	ยานยนต์	7,581,212.00	3,995,442.00
5	พลาสติกและผลิตภัณฑ์	7,138,050.00	7,827,678.00
6	สิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	6,791,579.00	7,061,634.00
7	สินค้าเกษตร	5,986,547.00	6,754,652.00
8	อาหารแปรรูป	4,580,196.00	4,471,081.00
9	ชิ้นส่วนยานยนต์	3,891,253.00	1,495,957.00
10	อาหารสัตว์	2,783,271.00	1,834,345.00
	รวม 10 รายการ	88,589,703	81,434,332.00
	อื่นๆ	50,450,532	51,524,682.00
	รวมทั้งสิ้น	139,040,235	132,959,014.00

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา <http://www.bi.go.id/web/en/Statistik/Statistik+Ekonomi+dan+Keuangan+Indonesia/>

Versi+HTML/Sektor+Eksternal วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 7 มูลค่าสินค้านำเข้าของอินโดนีเซีย จำแนกตามรายประเทศ ปี 2552-2556

หน่วย: ล้านบาท สรอ.

ประเทศ	มูลค่าการค้า				
	2552	2553	2554	2555	2556
จีน	13,777.00	20,660.50	26,197.90	29,500.90	29,792.50
สิงคโปร์	15,357.70	20,526.90	27,186.90	27,163.60	26,687.95
ญี่ปุ่น	9,743.10	16,785.10	19,374.00	22,643.80	19,188.17
มาเลเซีย	5,553.90	8,764.40	11,050.80	12,941.20	13,878.13
เกาหลีใต้	4,605.60	7,709.20	12,300.20	12,038.90	11,761.51
ไทย	4,553.10	7,459.10	10,313.70	11,346.10	10,721.00
สหรัฐฯ	6,586.90	7,878.40	9,515.70	9,697.40	8,966.94
ซาอุดีอาระเบีย	2,909.50	4,572.40	5,972.10	5,079.80	6,929.20

ตารางที่ 7 มูลค่าสินค้าการนำเข้าของอินโดนีเซีย จำแนกตามรายประเทศ ปี 2552-2556 (ต่อ)

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศ	มูลค่าการค้า				
	2552	2553	2554	2555	2556
ออสเตรเลีย	3,385.30	4,215.40	5,044.80	5,025.70	5,088.02
ไต้หวัน	2,317.40	3,224.70	4,327.50	4,759.20	4,488.64

ที่มา: Bank Indonesia

แหล่งที่มา <http://www.bi.go.id/web/en/Statistik/Statistik+Ekonomi+dan+Keuangan+Indonesia/>

Versi+HTML/Sektor+Eksternal/ วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 8 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-อินโดนีเซีย ปี 2552-2556

หน่วย: ล้านบาท

การค้า	มูลค่าการค้า					อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
	2552	2553	2554	2555	2556	2553	2554	2555	2556
การค้ารวม	289,862.2	415,071.2	529,212.5	598,934.0	574,543.7	43.2	27.5	13.2	-4.1
การส่งออก	158,917.9	232,856.2	303,877.2	346,276.0	327,430.2	46.5	30.5	13.9	-5.4
การนำเข้า	130,908.9	182,215.0	225,335.4	252,667.0	247,113.4	39.2	23.7	12.1	-2.2
ดุลการค้า	28,008.9	50,641.3	78,541.8	93,600.1	80,316.8	80.8	55.1	19.2	-14.2

ที่มา: สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

แหล่งที่มา http://www2.ops3.moc.go.th/data_trade.aspx วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 9 สินค้าส่งออกของไทยไปอินโดนีเซีย ปี 2553-2556

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่าการค้า				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
		2553	2554	2555	2556	2553	2554	2555	2556
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	56,490.2	61,428.4	92,714.8	74,163.6	95.16	8.74	50.93	-20.01
2	เม็ดพลาสติก	12,585.9	24,234.5	22,037.2	25,136.9	77.83	92.55	-9.07	14.07
3	เคมีภัณฑ์	12,789.4	18,004.0	21,124.5	24,386.6	13.62	40.77	17.33	15.44
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	15,536.9	23,142.3	24,461.4	22,027.8	71.29	48.95	5.70	-9.95
5	น้ำตาลทราย	19,363.9	21,357.7	26,389.0	19,883.5	69.91	10.30	23.56	-24.65

ตารางที่ 9 สินค้าส่งออกของไทยไปอินโดนีเซีย ปี 2553-2556 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่าการค้า				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
		2553	2554	2555	2556	2553	2554	2555	2556
6	เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์	9,528.5	10,663.9	12,017.5	16,141.2	38.76	11.92	12.69	34.31
7	เครื่องยนต์ สันดาปภายใน แบบลูกสูบและ ส่วนประกอบ	11,800.5	13,108.4	15,723.1	13,542.3	42.82	11.08	19.95	-13.87
8	เครื่องปรับอากาศ และส่วนประกอบ	6,466.1	7,558.0	11,797.8	11,681.1	33.41	16.89	56.10	-0.99
9	รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ	6,025.3	6,528.1	7,405.6	7,821.0	1.35	8.34	13.44	5.61
10	ผลิตภัณฑ์ พลาสติก	4,965.0	5,553.9	5,517.9	7,328.2	9.2	11.86	-0.65	32.81

ที่มา: สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

แหล่งที่มา http://www2.ops3.moc.go.th/data_trade.aspx วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 10 สินค้านำเข้าระหว่างประเทศไทย-อินโดนีเซีย ปี 2553-2556

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับ ที่	รายการ สินค้า	มูลค่าการค้า				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
		2553	2554	2555	2556	2553	2554	2555	2556
1	น้ำมันดิบ	19,226.7	13,488.4	41,076.8	48,594.7	3.47	-29.85	204.54	18.30
2	ถ่านหิน	27,570.5	30,956.2	36,083.0	30,438.5	19.07	12.28	16.56	-15.64
3	สินแร่โลหะอื่น ๆ เฉพาะโลหะ และผลิตภัณฑ์	29,376.3	37,609.4	26,211.3	24,263.9	79.37	28.03	-30.31	-7.43
4	เครื่องจักรกล และ ส่วนประกอบ	14,438.0	14,439.6	18,790.0	18,794.7	42.21	0.01	30.13	0.03
5	ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ ยานยนต์	9,958.8	8,692.4	15,061.0	16,657.8	43.07	-12.72	73.27	10.60

ตารางที่ 10 สินค้านำเข้าระหว่างประเทศไทย-อินโดนีเซีย ปี 2553-2556 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ลำดับ ที่	รายการ สินค้า	มูลค่าการค้า				อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)			
		2553	2554	2555	2556	2553	2554	2555	2556
6	รถยนต์นั่ง	6,068.6	5,783.6	13,688.0	11,997.7	574.17	-4.70	136.67	-12.35
7	เคมีภัณฑ์	12,792.9	16,395.7	12,472.2	10,465.1	40.33	28.16	-23.93	-16.09
8	เครื่องจักร ไฟฟ้าและ ส่วนประกอบ	7,137.4	7,600.9	11,855.9	8,398.0	17.06	6.49	55.98	-29.17
9	สัตว์น้ำสด แช่ เย็น แช่แข็ง แปรรูปและกึ่ง สำเร็จรูป	4,417.3	4,007.1	6,186.1	6,082.7	-3.78	-9.29	54.38	-1.67
10	เรือและ สิ่งก่อสร้าง ลอยน้ำ	27.9	24,851.0	4,232.0	5,882.6	-98.35	88,887.67	-82.97	39.00

ที่มา: สำนักความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ

แหล่งที่มา http://www2.ops3.moc.go.th/data_trade.aspx วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 11 จำนวนโครงการลงทุนโดยตรงของประเทศต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ปี 2553-2556

หน่วย: จำนวนโครงการ

อันดับที่	ประเทศ	2553	2554	2555	2556	สะสม 2553-2556
1	สิงคโปร์	418	679	805	1,592	3,494
2	เกาหลีใต้	355	456	421	807	2,039
3	ญี่ปุ่น	321	421	405	958	2,105
4	มาเลเซีย	198	275	237	574	1,284
5	จีน	113	160	190	411	874
6	ไอร์แลนด์	99	151	168	307	725
7	อังกฤษ	132	156	97	231	616
8	ออสเตรเลีย	94	123	137	287	641
9	เนเธอร์แลนด์	106	118	131	233	588
10	สหรัฐอเมริกา	100	112	97	210	519
11	ฮ่องกง	62	104	105	233	504
12	ไต้หวัน	72	87	85	158	402

ตารางที่ 11 จำนวนโครงการลงทุนโดยตรงของประเทศต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ปี 2553-2556 (ต่อ)

หน่วย: จำนวนโครงการ

อันดับที่	ประเทศ	2553	2554	2555	2556	สะสม 2553-2556
13	ฝรั่งเศส	57	59	52	124	292
14	สวิสเซอร์แลนด์	20	29	37	57	143
15	หมู่เกาะเคย์แมน	12	16	57	68	153
16	มอริเชียส	20	20	23	55	118
17	ลักเซมเบิร์ก	5	7	17	33	62
18	แคนาดา	15	12	14	25	66
19	จอร์แดน	-	1	1	6	8
20	บราซิล	1	1	1	4	7
รวม 20 ประเทศ		2,200	2,987	3,080	6,373	14,640
อื่นๆ		876	1,355	1,499	3,239	6,969
รวมทั้งสิ้น		3,076	4,342	4,579	9,612	21,609

ที่มา: Statistic of Foreign Direct Investment Realization Based on Capital Investment Activity Report (LKPM) by Location BKPM

แหล่งที่มา <http://www.bkpm.go.id/contents/p16/publications-statistics/17> วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ตารางที่ 12 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ปี 2553 -2556

หน่วย: ล้านเหรียญ สรอ.

อันดับที่	ประเทศ	2553	2554	2555	2556	สะสม 2553-2556
1	สิงคโปร์	5,565.02	5,123.04	4,856.35	1,458.00	17,002.41
2	เกาหลีใต้	328.51	1,218.73	1,949.70	835.00	4,331.94
3	ญี่ปุ่น	712.60	1,516.06	2,456.94	766.00	5,451.60
4	มาเลเซีย	472.09	618.33	529.58	514.00	2,134.01
5	จีน	173.65	128.23	140.97	344.00	786.85
6	ไอร์แลนด์	1,615.91	517.15	855.90	320.00	3,308.96
7	อังกฤษ	276.25	418.98	934.36	254.00	1,883.58
8	ออสเตรเลีย	214.21	89.70	743.59	251.00	1,298.50
9	เนเธอร์แลนด์	608.27	1,354.45	966.54	226.00	3,155.26
10	สหรัฐอเมริกา	930.88	1,487.79	1,238.27	183.00	3,839.95
11	ฮ่องกง	566.10	135.01	309.61	215.00	1,225.72
12	ไต้หวัน	47.48	243.17	646.95	159.00	1,096.60
13	ฝรั่งเศส	3.34	134.27	158.70	109.00	405.30

ตารางที่ 12 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของประเทศต่าง ๆ ในอินโดนีเซีย ปี 2553 -2556 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท รว.

อันดับที่	ประเทศ	2553	2554	2555	2556	สะสม 2553-2556
14	สวีเดน	129.56	9.43	255.14	57.00	451.13
15	หมู่เกาะเคย์แมน	11.61	7.27	29.31	50.00	98.18
16	มอริเชียส	23.35	72.55	1,058.79	36.00	1,190.68
17	ลักเซมเบิร์ก	-	48.35	97.97	23.00	169.32
18	แคนาดา	147.93	2.24	8.54	17.00	175.72
19	จอร์แดน	-	1.12	19.87	4.00	24.98
20	บราซิล	0.10	-	-	2.00	2.10
	รวม 20 ประเทศ	11,826.84	13,125.86	17,257.09	5,823.00	48,032.79
	อื่นๆ	4,387.94	6,348.67	7,307.58	22,794.50	40,838.68
	รวมทั้งสิ้น	16214.7723	19474.5315	24564.6702	28,617.50	88,871.47

ที่มา: Statistic of Foreign Direct Investment Realization Based on Capital Investment Activity Report (LKPM)

by Location, BKPM

แหล่งที่มา <http://www.bkpm.go.id/contents/p16/publications-statistics/17> วันที่สืบค้น 16 กันยายน 2557

ภาคผนวก ข

คำถาม คำตอบเกี่ยวกับการลงทุนในประเทศอินโดนีเซีย

คำถาม	ต้องการทราบถึงแนวทางและรูปแบบการเข้าไปลงทุนที่เหมาะสมในประเทศอินโดนีเซีย สำหรับธุรกิจจำหน่ายเม็ดพลาสติก
คำตอบ	อันดับแรกให้ไปสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตาเพื่อขอข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง จากนั้นต้องลงพื้นที่ไปสำรวจตลาด โดยแนะนำให้ลงพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมต่างๆ ที่กระจายอยู่รอบๆ กรุงจาการ์ตา และอุตสาหกรรมยานยนต์ที่อยู่บนเส้นทางจาการ์ตา-บันดุง สำหรับการเข้าไปจำหน่ายสินค้าประเภทเม็ดพลาสติก ควรเข้าไปตั้งสำนักงานใหญ่ที่อินโดนีเซียจะดีที่สุด แล้วส่งสินค้าจากไทยเข้าไปจำหน่าย ไม่ควรใช้คนท้องถิ่นเป็นตัวแทนจำหน่าย
คำถาม	การเข้าไปรับจ้างผลิตและทำแบรนด์เครื่องสำอางในประเทศอินโดนีเซียมีความเป็นไปได้หรือไม่
คำตอบ	การเข้าไปรับจ้างผลิตและทำแบรนด์เครื่องสำอางในประเทศอินโดนีเซียมีความเป็นไปได้ แต่ต้องเปิดตัวเองให้ชัดเจนให้คนอินโดนีเซียรู้จัก โดยเฉพาะหากเป็นเครื่องสำอางที่มีส่วนผสมของสมุนไพรจะมีตลาดรองรับแน่นอน เนื่องจากคนอินโดนีเซียนิยมใช้สมุนไพรที่เรียกว่า “จามูจามู” แต่รูปแบบการขายยังไม่ทันสมัย อย่างไรก็ตาม ผลิตภัณฑ์ที่จะนำเข้าไปจำหน่ายต้องให้ผ่านการยอมรับจาก ออย. ไทยเสียก่อน ซึ่งถือเป็นใบเบิกทางเบื้องต้นก่อนที่จะไปขอ ออย. ของอินโดนีเซีย
คำถาม	ความเป็นไปได้แค่ไหนในการเข้าไปจำหน่ายสินค้าประเภทสปาในอินโดนีเซีย
คำตอบ	การเข้าไปจำหน่ายสินค้าประเภทสปาในอินโดนีเซียมีความเป็นไปได้หากผลิตภัณฑ์มีรูปแบบและสไตล์ที่ชัดเจน ซึ่งควรติดต่อสปาของโรงแรม โดยเฉพาะโรงแรมที่บาหลี หรืออีกรูปแบบคือร่วมทุนกับคนอินโดนีเซียเปิดร้านสปา แล้วฝึกอบรมพนักงานชาวอินโดนีเซีย แต่ข้อจำกัดคือต้องมีทีมงาน อย่างไรก็ตาม ควรทำการสำรวจตลาดจากกลุ่มทัวร์ชาวอินโดนีเซียที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยก่อนเป็นอันดับแรก โดยแจกผลิตภัณฑ์ทดลองใช้ เนื่องจากปัจจุบันคนอินโดนีเซียนิยมเข้ามาเที่ยวในประเทศไทยเยอะขึ้น และควรเข้าไปสำรวจตลาดในอินโดนีเซียด้วย โดยเข้าไปลองใช้บริการร้านสปาซึ่งมี 3 ประเภท คือ บริการนวดตามบ้าน ร้านนวดทั่วไป และสปาในโรงแรมสำหรับการเข้าไปทำธุรกิจที่อินโดนีเซียควรเข้าไปแบบตั้งสำนักงานใหญ่ โดยเฉพาะที่บาหลี เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก
คำถาม	ปัจจุบันสินค้าที่จำหน่ายใช้รูปแบบแพ็คเกจสไตล์ญี่ปุ่น จะสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่
คำตอบ	สินค้าที่รูปแบบแพ็คเกจสไตล์ญี่ปุ่นสามารถขายได้ในอินโดนีเซีย เพราะชนชั้นกลางของอินโดนีเซียค่อนข้างทันสมัย ทางผู้ผลิตไม่ต้องลดเกรดสินค้า แต่ให้มองเป็นโอกาสในการเปิดตลาดใหม่ และควรทำการสำรวจตลาดจากกลุ่มทัวร์ชาวอินโดนีเซียที่เข้ามาท่องเที่ยวใน

	ประเทศไทยก่อนเป็นอันดับแรก โดยแจกผลิตภัณฑ์ทดลองใช้ ทั้งนี้ควรนำสินค้าที่ตรงกับความต้องการเข้าไปจำหน่ายจึงจะประสบความสำเร็จ
คำถาม	ต้องการทราบถึงความเป็นไปได้ในการจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์เคมีในอินโดนีเซีย
คำตอบ	การนำเข้าปุ๋ยอินทรีย์เคมีในอินโดนีเซียค่อนข้างเข้ายาก ส่วนการนำเข้าพวกสารปรับปรุงดินจะไม่คุ้มกับค่าขนส่ง แต่ถ้าเป็นสินค้าประเภท Know-how เช่น สารบำรุงพืช จะมีโอกาสเข้าไปได้ดีกว่า สำหรับวิธีการเข้าไปในระยะแรก คือ การออกบูธสินค้าเกษตรโดยประสานงานกับบริษัทเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น บริษัทคูโบต้า บริษัททะเลทอง เป็นต้น สำหรับวิธีอื่นๆ คือ ไปสำรวจย่านค้าปุ๋ยในอินโดนีเซียและศึกษาจากหนังสือปุ๋ย/เคมีภัณฑ์ของอินโดนีเซียโดยเฉพาะ
คำถาม	อยากทราบถึงพฤติกรรมด้านที่อยู่อาศัยของชาวอินโดนีเซีย และวิธีการบำบัดน้ำเสียในประเทศอินโดนีเซีย
คำตอบ	ที่อยู่อาศัยนอกเมืองจะเป็นบ้านแถวแบบโบราณ ส่วนในเมืองเริ่มมีการปรับปรุงเป็นคอนโดมิเนียม คนรุ่นเก่าจะนิยมสร้างบ้านเอง แต่คนรุ่นใหม่จะนิยมซื้อบ้านจัดสรร ซึ่งสัดส่วนจำนวนบ้านจะมากกว่าคอนโดมิเนียม ลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ มีบุตรอย่างน้อย 2 คนสำหรับการบำบัดน้ำเสียในอินโดนีเซีย จะมีกฎหมายกำหนดไว้เช่นเดียวกับประเทศไทย การสร้างตึก/อาคารต้องมีการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งนักลงทุนต้องไปศึกษารายละเอียดด้วยตนเอง
คำถาม	ประเทศอินโดนีเซียกำลังเติบโตด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ จึงต้องการเปิดตลาดที่อินโดนีเซีย แต่มีความกังวลเรื่องการเข้าไปทำธุรกิจ จึงอยากรู้ว่า ควรเข้าไปติดต่อที่หน่วยงานใดก่อน และอยากทราบระยะเวลาในการจัดตั้งบริษัท
คำตอบ	ควรเริ่มที่กรมส่งเสริมการส่งออกของไทยก่อน และหาข้อมูลจากหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมการค้าไทยในต่างประเทศ ศูนย์ข้อมูลธุรกิจอินโดนีเซีย (ณ สถานทูตไทยในอินโดนีเซีย) เป็นต้น จากนั้นควรเข้าพบอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมอินโดนีเซีย โดยติดต่อผ่านท่านทูตไทยที่อินโดนีเซีย และเข้าพบกรมส่งเสริมการลงทุนของอินโดนีเซีย (หรือ BOI ของอินโดนีเซีย) สำหรับระยะเวลาในการจัดตั้งบริษัทที่อินโดนีเซีย ค่อนข้างรวดเร็ว ใช้เวลาสั้น โดยใช้บริการบริษัทกฎหมายของอินโดนีเซียเป็นผู้ดำเนินการให้
คำถาม	การซื้อขายกับบริษัทเครือข่ายในอินโดนีเซีย สามารถจ่ายเป็นเงินบาทไทยได้หรือไม่ และจะสามารถทราบอัตราภาษีได้จากที่ไหน
คำตอบ	สามารถทำได้ แต่ทั้งนี้จะมีสิทธิปลีกย่อย ว่าต้องมีเงินลงทุนเท่าไรถึงจะได้รับสิทธิพิเศษในการโอนเงินข้ามประเทศ โดยไม่เสียภาษี จะต้องดูรายละเอียดของทางอินโดนีเซียอีกที สำหรับในเรื่องของอัตราภาษีสามารถหาข้อมูลได้จากกรมส่งเสริมการส่งออก ของกระทรวง

	พาณิชย์ ซึ่งมีข้อมูลที่ละเอียดครบถ้วน
คำถาม	ประเทศอินโดนีเซีย มีสิทธิพิเศษในการเข้าไปทำธุรกิจอย่างไรบ้าง และในการเข้าไปลงทุน ควรจะไปร่วมลงทุน หรือไปลงทุนเอง 100% รวมทั้งอัตราภาษีของอินโดนีเซียเป็นอย่างไร
คำตอบ	ควรจะไปลงทุนเอง 100% เลย เพราะจะสามารถทำงานได้ง่ายกว่า แต่ถ้าต้องการที่จะเข้าไปร่วมลงทุนกับคนอินโดนีเซียจริงๆ ให้ร่วมลงทุนกับคนอินโดนีเซียที่มีเชื้อสายจีนที่นับถือบรรพบุรุษหรือนับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก ซึ่งกลุ่มคนพวกนี้จะมีความตรงไปตรงมา มีระเบียบแบบแผน หลังจากนั้นจึงเลือกลงทุนกับคนอินโดนีเซีย ที่นับถือศาสนาคริสต์ และคนอินโดนีเซียที่นับถือศาสนาอิสลาม การตั้งโรงงานควรไปตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมจะมีการบริหารจัดการที่ดีกว่า สะดวกและง่ายกว่าการตั้งโรงงานในพื้นที่นอกเขตนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีรายละเอียดในการให้สิทธิพิเศษในแต่ละนิคมจะแตกต่างกันออกไป ให้เข้าไปศึกษาให้ละเอียดก่อนที่จะเลือกที่ตั้งสำหรับการเข้าไปลงทุนตั้งโรงงาน
คำถาม	เวลาทำงานของคนอินโดนีเซียเป็นอย่างไร และค่าแรงขั้นต่ำเป็นเท่าไร
คำตอบ	ชั่วโมงในการทำงานจะเหมือนคนไทย แต่เนื่องจากคนในประเทศอินโดนีเซียส่วนใหญ่จะเป็นคนมุสลิม จะต้องมีการทำละหมาดทุกวัน และจะมีช่วงเดือนพิเศษ คือช่วงเดือนรอมฎอน แต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการทำงานแต่อย่างใด และปัญหาที่สำคัญของอินโดนีเซียอีกเรื่องก็คือในเรื่องของการจราจร ที่มีปัญหาติดตมมาก ในส่วนของค่าแรงขั้นต่ำ ขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน โดยอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (The regional minimum wage: UMR) เป็นมาตรฐานค่าจ้างของแรงงานในประเทศ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำนี้ถูกกำหนดโดยสภาค่าจ้าง ภายใต้ความรับผิดชอบดูแลของประธานาธิบดี ที่ 107 ในปี 2004 ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการไตรภาคี คือ ตัวแทนภาครัฐ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานสหภาพแรงงานและองค์กรนายจ้าง) การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เริ่มจากการสำรวจค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการดำรงชีวิต ซึ่งนำเสนอโดยสภาค่าจ้างในแต่ละภูมิภาค ต่อองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำนี้จะมีการทบทวนความเหมาะสมทุกปี และให้กับแรงงานทั่วไป และแรงงานที่มีสัญญาจ้าง 1 ปีขึ้นไป ซึ่งอัตราค่าจ้างในแต่ละภูมิภาคถูกกำหนดโดยผู้ว่าของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะแตกต่างกันไป
คำถาม	มีสายการบินไหนบ้าง ที่สามารถเดินทางไปประเทศอินโดนีเซียได้
คำตอบ	มีสายการบินการูด้า สายการบินแอร์เอเชีย สายการบินไทย หรืออาจจะไปต่อเครื่องที่ประเทศสิงคโปร์ก็ได้ ซึ่งมีสายการบินที่หลากหลาย ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับทางบริษัทด้วยว่าต้องการไปลงทุนที่ไหน ซึ่งในส่วนของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ก็ต้องไปลงทุนที่ จาการ์ต้า

ภาคผนวก ค

แหล่งสืบค้นข้อมูลเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนของประเทศอินโดนีเซีย

หน่วยงาน	เว็บไซต์
Thailand Oversea Investment Center, The Board of Investment of Thailand	http://toi.boi.go.th/
Bank of Thailand	http://www.bot.or.th/
International Monetary Fund (IMF)	http://www.imf.org
The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)	http://unctad.org
World bank	http://www.worldbank.org/
Asian Development Bank	http://www.adb.org/
Jakarta.go.id	http://www.jakarta.go.id/
Indonesia Investment Coordinating Board (BKPM)	www.bkpm.go.id
World Population Statistics	http://www.worldpopulationstatistics.com
Thai Embassy in Jakarta, Indonesia.	www.thaiembassy.org/jakarta
PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL)	www.pwc.com
Investing in Indonesia	http://www.kpmg.com
Central Bureau of Statistics Bandung	http://bandungkota.bps.go.id

